Коринтлиқларға «2»

Расул Павлус Коринт шәһиридики җамаәткә язған иккинчи мәктуп

1 Худаниң ирадиси билән бекитилгән, Мәсиһ
Әйсаниң расули мәнки Павлус вә қериндаш болған
Тимотийдин Коринт шәһиридә туруватқан, Худаниң
җамаитигә вә шуниңдәк пүткүл Ахая өлкисидики
барлиқ муқәддәс бәндиләргә салам!■ 2 Атимиз Худа
һәм Рәб Әйса Мәсиһтин силәргә меһри-шәпқәт вә
хатирҗәмлик болғай!■

3 Рәббимиз Әйса Мәсиһниң Атиси,
рәһимдилликларниң егиси Ата, барлиқ риғбәт-
тәсәллиниң Егиси болған Худаға тәшәккүр-
мәдһийә оқулғай!■ 4 Биз учриған һәр қандақ
җапа-мушәққәттә У бизгә риғбәт-тәсәлли
бериватиду, шуниң билән биз Худа тәрипидин
риғбәтләндүрүлгән болуп У йәткүзгән риғбәт-
тәсәлли билән һәр қандақ башқа җапа-мушәққәткә
учриғанларға риғбәт-тәсәлли берәләйдиған болдуқ.■
5 Чүнки, Мәсиһниң азап-оқубәтлири биз тәрәпкә
ешип ташқандәк, Мәсиһ арқилиқ болған риғбәт-

■ **1:1** Фил. 1:1. ■ **1:2** Рим. 1:7; 1Кор. 1:3; Әф. 1:2; 1Пет. 1:2.
■ **1:3** Әф. 1:3; 1Пет. 1:3. ■ **1:4** 2Кор. 7:6.

тәсәллимизму ешип ташиду. □ ■ 6-7 Амма биз
жапа-мушәққәттә қалсақму бу силәрниң риғбәт-
тәсәлли вә нижат тепишиңлар үчүн болиду; булар
силәрниң биз тартқан азап-оқубәтләргә охшаш
азап-оқубәтләргә чидишиңлар билән силәрдиму
һасил қилиниду; биз риғбәт-тәсәлли тапсақму у
силәрниң риғбәт-тәсәллириңлар вә нижатиңлар
үчүн болиду; шуңа бизниң силәргә бағлиған
үмүтүмиз мустәһкәмдур; чүнки силәр азап-
оқубәтләрдин ортақ несивилик болсаңлар, охшашла
риғбәт-тәсәллидин ортақ несивилик болисиләр дәп
билимиз.□ ■ 8 Чүнки, и қериндашлар, силәрниң

□ **1:5 «Мәсиһниң азап-оқубәтлири биз тәрәпкә ешип ташқандәк, Мәсиһ арқилиқ болған риғбәт-тәсәллимизму ешип ташиду»** — «Мәсиһниң азап-оқубәтлири» болса бәлким Павлус вә бурадәрлириниң Мәсиһгә бағланғанлиғи түпәйлидин учриған зиянкәшликни көрситиду. Амма Павлус бу ишларни Худадин кәлгән, бир хил имтияз вә бәрикәт сүпитидә қарайду. «Филиппилиқларға» болған «қошумчә сөз»имиздә «Мәсиһниң азаплириға болған сирдаш-һәмдәмлик» тоғрилиқ сөзимизниму көрүң. ■ **1:5** Зәб. 33:20; 93:19. □ **1:6-7 «Амма биз жапа-мушәққәттә қалсақму бу силәрниң риғбәт-тәсәлли вә нижат тепишиңлар үчүн болиду; булар силәрниң биз тартқан азап-оқубәтләргә охшаш азап-оқубәтләргә чидишиңлар билән силәрдиму һасил қилиниду»** — расул Павлус һәрдайим өзи тартқан азап-оқубәтләр башқиларда тәсәлли-риғбәт вә нижат һасил қилиду, дәп қарайду. Шуниң билән у дайим азап-оқубәтләрни бир хил бәхит вә имтияз сүпитидә разилиқ билән қобул қилатти. «Филиппилиқларға» болған «қошумчә сөз»имиздә «Мәсиһниң азаплириға болған сирдаш-һәмдәмлик» тоғрилиқ сөзимизниму көрүң. **«биз риғбәт-тәсәлли тапсақму у силәрниң риғбәт-тәсәллириңлар вә нижатиңлар үчүн болиду»** — мошу сөзләр бәзи кона көчүрмиләрдә тепилмайду. **«шуңа бизниң силәргә бағлиған үмүтүмиз мустәһкәмдур»** — расул, Коринттики қериндашлирим азап-оқубәтни көрсила, бәлким етиқаттин таниду, дегән әнсирәштин халий болдум, демәкчи. ■ **1:6-7** 2Кор. 4:17.

Асияда дуч кәлгән җапа-мушәққәттин хәвәрсиз
жүрүшүңларни халимаймиз; у вақитларда биз
чидиғусиз еғир бесимға дуч кәлдуқ, һәтта һаятниң
өзидин үмүт үзгидәк болған едуқ.■ 9 Амма
өзимизгә әмәс, бәлки өлгәнләрни тирилдүргүчи
Худаға тайинишимиз үчүн қәлбимиздә өлүмгә
мәһкүм қилинғандәк жүрәттуқ. □ ■ 10 У бизни
бундақ дәһшәтлик бир өлүмдин қутқузған вә һазир
қутқузмақта, вә бизни йәнила қутқузиду, дәп униңға
үмүт бағлидуқ; ■ 11 силәрму буниңда һәм биз үчүн
дуа-тилавәтләр билән мәдәт бериватисиләр; шундақ
қилип талай адәмләрниң вастиси арқилиқ бизгә
көрситилгән илтипат түпәйлидин талай адәмләр
Худаға рәхмәтләр ейтидиған болиду.■

Павлусниң зиярәтни кәйнигә сүрүши

12 Чүнки пәхримиз, йәни виҗданимизниң гуваливи
шуки, Худаниң алдида сап нийәтләр вә сәмимийлик
билән (инсаний парасәт билән әмәс, бәлки Худаниң
меһри-шәпқити билән) биз бу дунияға нисбәтән вә
болупму силәргә нисбәтән өзимизни тутувалидиған
болдуқ. 13-14 Чүнки силәргә язғинимиз оқуялайдиған
вә тонуп йетәләйдиғандин башқа һеч нәрсә
әмәс; лекин мән силәрниң бизни қисмән тонуп
йәткиниңлар бойичә Рәб Әйсаниң күнидә силәр
бизниң пәхримиз болидиғиниңлардәк бизләрниму
силәрниң пәхриңлар болиду дәп бизни толуқ тонуп

■ **1:8** Рос. 19:23. □ **1:9** **«Амма өзимизгә әмәс,...»** — башқа бир хил тәрҗимиси: «Дәрвәқә, өзимизгә әмәс...». ■ **1:9** Йәр. 17:5, 7. ■ **1:10** 1Кор. 15:31. ■ **1:11** Рим. 15:30; 2Кор. 4:15; Фил. 1:19.

йетишиңларни үмүт қилимән. □ 15 Шуниң билән мошундақ ишәштә болуп мән әслидә иккинчи қетим силәргә меһри-шәпқәтни йәткүзүшкә авал силәрниң қешиңларға бармақчидим; □ ■
16 йәни, қешиңлардин Македонийәгә өтүп, андин Македонийәдин йәнә қешиңларға келишни, шундақла силәр тәрипиңлардин Йәһудийә өлкисигә узитилишимни үмүт қилған едим. 17 Мәндә шундақ нийәт болғанда, мән уни йениклик билән қарар қилғанму? Мән нийәт қилғанда, мәндә «әтлик» кишиләрдикидәк: бирдәм «бәрһәқ, бәрһәқ» вә

□ **1:13-14 «Чүнки силәргә язғинимиз оқуялайдиған вә тонуп йетәләйдиғандин башқа һеч нәрсә әмәс; лекин мән силәрниң бизни қисмән тонуп йәткиниңлар бойичә Рәб Әйсаниң күнидә силәр бизниң пәхримиз болидиғиниңлардәк бизләрниму силәрниң пәхриңлар болиду дәп бизни толуқ тонуп йетишиңларни үмүт қилимән»** — Коринтлиқларниң көпинчисиниң Павлус вә Тимотийни чүшәнмигән йәрлири тола еди. Мошу йәрдә Павлус өзиниң «улардин мустәқил» тәкәббур адәм әмәслигини уларға көрситип риғбәтләндүриду. Павлус өзини уларниң дуа-тилавәтлиригә еһтияҗлиқ, дәйду (12). Шуңа «Рәб Әйсаниң күни» (дунияға қайтиш күни)дә уларниң Павлус һәм Тимотийда болған төһписи көрүлиду (демәк, шу күнидә «бизләрму силәрниң пәхириңлар болимиз»). □ **1:15 «авал силәрниң қешиңларға бармақчидим»** — «авал» бәлким «Македонияға бериштин авал» дегән мәнидә (16-айәт, «1Кор.» 16:5-6, «2Кор.» 2:12ни көрүң). ■ **1:15** 1Кор. 16:5.

бирдәм «яқ, яқ» дейиш барму? □ 18 Амма Өз сөзидә
турғинидәк, бизниң силәргә ейтқан сөзимиз бирдәм
«бәрһәқ» вә бирдәм «яқ» болмайду; ■ 19 Чүнки
биз (мән вә Силванус вә Тимотий)ниң араңларда
жақалиқинимиз — Худаниң Оғли, Әйса Мәсиһ,
бирдәм «бәрһәқ» вә бирдәм «яқ» әмәстур; бәлки
Униңда «бәрһәқ»ла бардур. □ 20 Чүнки Худаниң
қанчилик вәдилири болушидин қәтъинәзәр, улар
Униңда «бәрһәқ»тур, вә биз арқилиқ Униңдиму
Худаға шан-шәрәп кәлтүридиған «Амин» бардур.
□ 21 Әнди бизләрни силәр билән биллә Мәсиһдә
чиң турғузғучи болғини һәм бизни мәсиһлигини

□ **1:17 «Мәндә шундақ нийәт болғанда, мән уни йениклик билән қарар қилғанму?»** — Павлусниң бу ой-нийити әмәлгә ашурулмиған еди. Шуңа Коринтлиқларниң бәзилири уни «тутами йоқ адәм» дәп әйипләйтти. **«мән нийәт қилғанда, мәндә «әтлик» кишиләрдикидәк: бирдәм «бәрһәқ, бәрһәқ» вә бирдәм «яқ, яқ» дейиш барму?»** — ««әтлик» кишиләрдикидәк» дегән немә мәнаси? «Әтлик» болса инсанларниң адәттә ишәшлик әмәслигини, уларға таянмаслиқ керәклигини, уларниң қарғуларчә иш қилидиғанлиғини көрситиду. «Римлиқларға»дики «әт» тоғрилиқ «кириш сөз»имизни көрүң. ■ **1:18** Мат. 5:37; Яқ. 5:12. □ **1:19 «Силванус»** — шүбһисизки, Инжилдики башқа йәрләрдә «Силас» шәклидә учрайду (мәсилән, «Рос.» 18:5). □ **1:20 «Чүнки Худаниң қанчилик вәдилири болушидин қәтъинәзәр, улар Униңда «бәрһәқ»тур, вә биз арқилиқ Униңдиму Худаға шан-шәрәп кәлтүридиған «Амин» бардур»** — «Амин» дегән сөз дуаға, мәлум арзу-тиләккә яки мәлум вәз-тәлимгә «Шундақ болғай, Худайим!», «Қошулдум!» дегән мәнини билдүриду.

болса Худадур. □ 22 У йәнә үстимизгә мөһүр
бесип, қәлбимизгә Өз Роһини «капаләт» болушқа
ата қилди.□ ■

Расул Павлусниң уларни йоқлап беришини кечиктүргәнлигиниң сәвәви

23 Амма Худани өз женимға гувачи болушқа
чақириманки, Коринтқа техи бармиғанлиғимниң
сәвәви көңлуңларни аяш үчүн еди. ■ 24 Һәргиз
өзимизни иман-етиқатиңлар үстигә һөкүм
сүргүчиләрмиз, демәк, бәлки силәрниң
шат-хурамлиғиңларни ашурушқа силәргә

□ **1:21 «бизләрни силәр билән биллә Мәсиһдә чиң турғузғучи болғини һәм бизни мәсиһлигини болса Худадур»** — «мәсиһлиниш» яки «мәсиһ қилиниш»ниң умумий мәнасини чүшиниш үчүн Тәврат «Йәш.» 61:1дики изаһатни вә «Тәбирләр»ниму көрүң. Рәб Әйса Мәсиһ хизмитини ада қилиш үчүн Муқәддәс Роһ билән «мәсиһ қилинип» күчәйтилгәндәк, һәр бир етиқатчи охшашла Муқәддәс Роһни қобул қилғинида, Худа бизгә тапшурған хизмәтни ада қилиш үчүн Униң Роһи (Муқәддәс Роһ) биләнму «мәсиһ қилиниду», шундақла Роһта күчәйтилгән болиду. □ **1:22 «У йәнә үстимизгә мөһүр бесип...»** — (Муқәддәс Роһ билән) «мөһүр бесиш» тоғрилиқ «Әфәсуслуқларға»дики «қошумчә сөз»имизни көрүң. Муқәддәс Роһниң Өзи Худаниң Өзигә тәвә болған адәмлириниң үстигә: «Мениңкидур» дәп басқан егидарчилиқ мөһүридур. **«қәлбимизгә Өз Роһини «капаләт» болушқа ата қилди»** — «Өз Роһи» грек тилида пәқәт «Роһ» билән ипадилиниду. «Капаләт» тоғрилиқ: — бу айәт төвәндики һәқиқәтләрни көрситиду: — (1) ишәнгүчиләрниң «толуқ мирас»ни егиливалғичә, Муқәддәс Роһ һәр бир ишәнгән адәмниң қәлбидә туруп униңға бу мирасини тетитип, вужудида мирасниң һәқиқәт екәнлигини испатлап бериду. (2) йәнә келип, Муқәддәс Роһниң ишәнгүчиниң қәлбидә турғанлиғиниң өзи униң кәлгүсидә бу мирасқа чоқум еришидиғанлиғиға Худаниң Өз капалитидур. ■ **1:22** Рим. 8:16; 2Кор. 5:5; әф. 1:13; 4:30. ■ **1:23** Рим. 1:9; 9:1; 2Кор. 11:31; Гал. 1:20; Фил. 1:8; 1Тес. 2:5; 1Тим. 5:21; 2Тим. 4:1.

һәмкарлашқучилармиз; чүнки силәр етиқат арқилиқла мәзмут турисиләр. ■

2

1 Лекин мән ичимдә, қешиңларға барсам йәнә азар
елип бармаймән дегән қарарға кәлдим.□ 2 Чүнки
әгәр мән силәргә азар бәрсәм, мениң түпәйлимдин
азар йегәнләрдин башқа қайсибири мени
шатландуралисун? 3 Мән әсли мени шатландуруши
тегишлик болғанлардин әксичә азар йәп қалмай
дегән мәхсәттә шу хәтни яздим; чүнки мениң
шатлиғим силәр һәммиңларниңму шатлиғидур
дәп силәр һәммиңларға ишәш бағлидим.□ ■ 4 Чүнки
әслидә өзүм еғир азап ичидә қәлбимдики дәрд-
әләмдин көп көз яшлиримни төккүзүп туруп силәргә
шу хәтни язған едим; мәхситим силәргә азар бериш
әмәс, бәлки силәргә чоңқур бағланған, ешип ташқан
муһәббитимни билишиңлар үчүн еди.

Гунакарни қайтидин қобул қилиш

■ **1:24** 1Пет. 5:3. □ **2:1 «лекин мән ичимдә, қешиңларға барсам йәнә азар елип бармаймән дегән қарарға кәлдим»** — бу җүмлидин көримизки, Павлусниң иккинчи қетим уларниң йениға бериши иккила тәрәпкә еғир, азарлиқ иш еди. «Ичимдә ... қарарға кәлдим» дегән сөз бәлким пәқәт уларни дәп әмәс, бәлким «өзүмгиму азаплиқ болмисун» дәп шундақ қарар қилдим, дәп пуритиду. □ **2:3 «Мән әсли мени шатландуруши тегишлик болғанлардин әксичә азар йәп қалмай дегән мәхсәттә ушбу хәтни яздим»** — «шу хәт» болса «кириш сөз»имиздә ейтқинимиздәк, «Коринтлиқларға (1)» әмәс, бәлки униңдин кейинки йәнә бир хәтни көрситиду. ■ **2:3** 2Кор. 8:22; Гал. 5:10.

5 Амма бирәрси азар йәткүзгән болса, униң
азар йәткүзгини мән әмәс дәймән, у бәлки
мәлум дәрижидә (бу ишни зиядә еғир қилғум
йоқ) һәммиңларға азар йәткүзди. 6 Бундақ
адәмниң көпинчиңлар тәрипидин тәнбиһләнгини
йетәрликтур;□ ■ 7 Шуңа һазир әксичә, силәр
униңға меһри-шәпқәт көрситип риғбәт-тәсәлли
беришиңларға тоғра келиду; болмиса бундақ
бир киши бәлким ғайәт зор дәрд-әләмдин өзини
йоқитишиму мүмкин. 8 Шуңа мән силәргә
униңға муһәббитиңларни испатлишиңларни
җекиләймән. 9 Шу хетимни йәнә бир мәхсәттә,
йәни силәрниң һәммә ишларда итаәтмән яки
итаәтмән әмәслигиңларни синап билишим үчүн
яздим. □ 10 Лекин силәр қайсибирини мәлум иш
үчүн кәчүрүм қилған болсаңлар, мәнму һәм уни
шундақ қилған болимән; мәнму мәлум бир ишни
кәчүрүм қилғинимда (бирәр ишни кәчүрүм қилған
болсам), мән силәрни дәп Мәсиһниң һозурида

□ **2:6 «Бундақ адәмниң көпинчиңлар тәрипидин тәнбиһләнгини йетәрликтур»** — бәзи алимлар «бундақ адәм»ни Павлус биринчи хетидә алаһидә әйиплигән киши («1Кор.» 5-бап) дәп қарайду. Бизниңчә болса у кейинки, көп адәмләргә «азар бәргән», «зиян-зәхмәт қилғучи» йәнә бир киши еди (7:12 вә «кириш сөз»имизниму көрүң). ■ **2:6** 1Кор. 5:3. □ **2:9 «Шу хетимни йәнә бир мәхсәттә, йәни силәрниң һәммә ишларда итаәтмән яки итаәтмән әмәслигиңларни синап билишим үчүн яздим»** — «һәммә ишларда итаәтмән яки итаәтмән әмәслигиңлар»: Павлус уларниң өзигә итаәтмән болуши әмәс, бәлки Худаниң униң арқилиқ кәлгән сөзигә итаәтмән болушини халайтти, әлвәттә.

шундақ қилдим. □ 11 Шуниң билән Шәйтан биздин
һеч үстүнлүккә еришәлмәйду; чүнки биз униң һейлә-
микирлиридин бехәвәр әмәсмиз.□
12 Әнди Мәсиһниң хуш хәвирини жақалашқа
Троас шәһиригә кәлгинимдә вә шундақла Рәб
тәрипидин *пурсәт* ишиги маңа ечилғини билән,
□ ■ 13 қериндишим Титусни тапалмиғиним
түпәйлидин роһум арам тапмиди; шуниң билән
мән шу йәрдикиләр билән хошлишип, Македонийәгә
сәпәр алдим. □ 14 Амма бизни Мәсиһдә һемишә
тәнтәнә билән ғалипанә башлайдиған, биз арқилиқ
һәр йәрдә Өзигә дост тартқучи хушпурақни чачқучи

□ **2:10 «мәнму мәлум бир ишни кәчүрүм қилғинимда ... мән силәрни дәп Мәсиһниң һозурида шундақ қилдим»** — «Мәсиһниң һозурида»: башқа бир хил тәрҗимиси «Мәсиһниң вуҗудида» яки «Мәсиһниң шәхсийитидә» (демәк, Мәсиһниң орнида яки Мәсиһниң намида). Буниң вә тәрҗимимизниң мәнаси арисида чоң пәриқ йоқ. □ **2:11 «Шуниң билән Шәйтан биздин һеч үстүнлүккә еришәлмәйду; чүнки биз униң һейлә-микирлиридин бехәвәр әмәсмиз»** — бу айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. □ **2:12 «шундақла Рәб тәрипидин пурсәт ишиги маңа ечилғини билән...»** — грек тилида «шундақла Рәбдә пурсәт ишиги маңа ечилғини билән...». ■ **2:12** Рос. 16:8. □ **2:13 «қериндишим Титусни тапалмиғиним түпәйлидин роһум арам тапмиди; шуниң билән мән шу йәрдикиләр билән хошлишип, Македонийәгә сәпәр алдим»** — зор мүмкинчилиги барки, Титус Коринттики қериндашларниң хәвирини елип кәлмәкчи болған, лекин техи Троасқа кәлмигәнлиги үчүн, Коринтлиқларниң ғемини йәватқан Павлус Троаста турғинида көңли арам тапмиди. Гәрчә хуш хәвәрни жақалашқа «пурсәт ишиги ечилған» болсиму, у униңдин (вақтинчә) пайдиланмай Коринтлиқларниң хәвирини биливелиш үчүн Титусни издәп у йәрдин кәтти. Бир жилдин кейинму Троастики бу «пурсәт ишиги» техи очуқ турған болса керәк («Рос.» 20:6).

Худаға тәшәккүр! □ ■ 15 Чүнки биз Худаға
йәткүзүливатқан Мәсиһниң хушпуриғидурмиз,
һәм қутқузулуватқанлар арисида һәм һалакәткә
кетиватқанлар арисида шундақмиз; 16 кейинкиләргә
өлүмгә болған өлүмниң пуриғи, алдинқиларға
һаятлиққа болған һаятлиқниң пуриғидурмиз; әнди
мошундақ ишларниң һөддисидин ким чиқалайду?
□ ■ 17 Чүнки биз көп кишиләрниң қилғинидәк
Худаниң калам-сөзини сода-сетиқ иши қилмаймиз;
әксичә биз сәмимийлик билән Худа алдида Худадин
әвәтилгәнләр сүпитидә Мәсиһдә сөзләймиз.

3

Йеңи әһдиниң хизмәткарлири

1 Биз йәнә өзимизни тәвсийә қилғили туруватамдуқ?
Яки башқа бәзиләргә керәк болғандәк, силәргә
йезилған яки силәр язған тәвсийинамиләр
бизгә керәкму?■ 2 Силәр өзүңлар бизниң
тәвсийинамимиздурсиләр, қәлбимиздә пүтүлгән,

□ **2:14 «Амма бизни Мәсиһдә һемишә тәнтәнә билән ғалипанә башлайдиған... Худаға тәшәккүр!»** — «ғалипанә башлайдиған» грек тилидики бу сөз адәттә сәрдар яки падиша зәпәр кучқан қошунини шәрәплик, тәнтәнилик жүрүштә өз жутиға башлайдиғанлиғини ипадиләйду. ■ **2:14** Кол. 1:27. □ **2:16 «кейинкиләргә өлүмгә болған өлүмниң пуриғи, алдинқиларға һаятлиққа болған һаятлиқниң пуриғидурмиз»** — буниң мәнаси бәлким шундақки: — «һалакәткә кетиватқанлар» болса, «роһий өлүм»дә туриду; уларниң шу хәтәрлик әһвалини Худаниң адәмлири уларға пуритиду; мәңгүлүк һаятлиқни тепиватқанларға болса, Худаниң адәмлири уларға мәңгүлүк һаятниң хушбуйини, һәқиқәт екәнлигини өзиниң һаят-турмуши арқилиқ пуритип билдүриду. ■ **2:16** Луқа 2:34. ■ **3:1** 2Кор. 5:12; 10:8.

һәр инсанға тонуш болған вә оқулидиған.□
3 Силәрниң биз тәрипимиздин пәрвиш қилинған,
Мәсиһниң мәктупи екәнлигиңлар аян болди (бу
мәктуп сияһ билән әмәс, бәлки тирик Худаниң
Роһи билән йезилған; таш тахтайларға әмәс, бәлки
қәлбниң әтлик тахтайлириға пүтүклүктур).□ ■
4 Әнди бизниң Мәсиһ арқилиқ Худаға қарайдиған
шунчә зор ишәшимиз бар; 5 өзимизни бирәрнәрсини
қилғидәк иқтидаримиз бар дәп чағлиғинимиз
йоқтур; иқтидарлиғимиз болса бәлки Худадиндур.

6 У бизни йеңи әһдиниң хизмәткарлири болушқа
иқтидарлиқ қилди; бу әһдә пүтүклүк сөз-җүмлиләргә әмәс, бәлки Роһқа асасланған.
Чүнки пүтүклүк сөз-җүмлиләр адәмни өлтүриду;

□ **3:2 «Силәр өзүңлар бизниң тәвсийинамимиздурсиләр, қәлбимиздә пүтүлгән, һәр инсанға тонуш болған вә оқулидиған»** — демәк, Коринттики етиқатчиларниң ниҗатни йеңи қобул қилған вақтида мутләқ өзгәртилгән йеңи җүрүш-турушлири Павлусниң әҗриниң һәр адәмгә көрүнәрлик болған мевиси, униң һәқиқий расул екәнлигигә испат еди. □ **3:3 «Силәрниң биз тәрипимиздин пәрвиш қилинған, Мәсиһниң мәктупи екәнлигиңлар»** — «пәрвиш қилинған» яки «йәткүзүлидиған, йолланған». грек тилида «көйүнүп беқилған» яки «хизмити қилинған». **«бу мәктуп сияһ билән әмәс, бәлки тирик Худаниң Роһи билән йезилған; таш тахтайларға әмәс, бәлки қәлбниң әтлик тахтайлириға пүтүклүктур»** — оқурмәнләрниң есидә барки, Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанун «таш тахталар»ға пүтүклүк еди. Мошу йәрдики «әтлик» сәлбий мәнидә әмәс, бәлким «юмшақ, қаттиқ болмиған», «таш»ниң әксини билдүриду. ■ **3:3** Мис. 24:12; 34:1; Йәр. 31:33; Әз. 11:19; 36:26; Ибр. 8:10.

лекин Роһ болса адәмгә һаят кәлтүриду.□ ■
7 Амма сөз-жүмлиләр билән ташларға оюлған,
өлүм кәлтүридиған хизмәт шан-шәрәп билән
болған вә шундақла Исраиллар Мусаниң йүзидә
җулаланған шан-шәрәптин йүзигә көзлирини тикип
қаралмиған йәрдә (гәрчә шу шан-шәрәп һазир
әмәлдин қалдурулған болсиму),□ ■ 8 Роһ билән
жүргүзүлидиған хизмәт техиму шан-шәрәплик
болмамду? 9 Чүнки адәмниң гунайини бекитидиған
хизмәт шәрәплик болған йәрдә, инсанни һәққаний
қилидиған хизмәтниң шәриви техиму ешип
ташмамду!? 10 Чүнки әслидә шан-шәрәплик болған
ишниң һазирқи ғайәт зор шан-шәрәплик ишниң
алдида һеч қандақ шан-шәрәпликлиги йоқтур;
11 чүнки әмәлдин қалдурулған иш әслидә шан-
шәрәп билән кәлтүрүлгән йәрдә, һазир орнини

□ **3:6 «У бизни йеңи әһдиниң хизмәткарлири болушқа иқтидарлиқ қилди; бу әһдә пүтүклүк сөз-жүмлиләргә әмәс, бәлки Роһқа асасланған»** — мошу айәттики «пүтүклүк сөз-жүмлиләр» Мусаға чүшүрүлгән қанунни, йәни «кона әһдә»ни көрситиду; «Роһ» болса Худаниң Муқәддәс Роһини көрситиду, әлвәттә. «Йеңи әһдә» тоғрилиқ «Йәр.» 31:31-34 вә «Йәрәмия»дики «қошумчә сөз»ни көрүң. **«Чүнки пүтүклүк сөз-жүмлиләр адәмни өлтүриду; лекин Роһ болса адәмгә һаят кәлтүриду»** — бу сөзләрниң толуқ мәнасини чүшиниш үчүн «Рим.» 3:19-23, 7-бап вә 8:1-16ни көрүң. «Роһ» Худаниң Роһи, әлвәттә. ■ **3:6** 2Кор. 5:18; Ибр. 8:6, 8. □ **3:7 «Исраиллар Мусаниң йүзидә җулаланған шан-шәрәптин йүзигә көзлирини тикип қаралмиған йәрдә»** — бу вақиә «Мис.» 34:29-35дә хатириләнгән. **«(гәрчә шу шан-шәрәп һазир әмәлдин қалдурулған болсиму)»** — башқа бир хил тәрҗимиси «гәрчә шу нур аста-аста йоқиливатқан болсиму». Павлус бу икки бислиқ сөзләрни бәлким әтәй ишләткән, шуңа иккила тәрҗимиси бәлким тоғридур. ■ **3:7** Мис. 24:12; 34:1,30; Қан. 10:1.

басқан иш техиму шан-шәрәплик болиду. □
12 Биздә шунчә зор шундақ бир үмүт болған
екән, биз толиму жүрәклик болимиз. □ 13 Биз
Исраилларни әмәлдин қалдурулидиған *әһдиниң*
парлақ нуриға көзини тикип қарашниң ақивитигә
учрап кәтмисун дәп йүзигә чүмпәрдә тартивалған
Мусаға охшимаймиз. □ ■ 14 Амма уларниң ой-
көңүллири қадақлашқан еди; чүнки бүгүнгә қәдәр
кона әһдини оқуғинида мошу чүмпәрдә еливетилмәй
кәлди; чүнки пәқәт Мәсиһдә болғандила у елип
ташливетилиду. □ ■ 15 Амма бүгүнгә қәдәр, Мусаниң
язмилири оқулғинида шу чүмпәрдә йәнила қәлбини
йепивалмақта. 16 Амма һәр ким Рәбгә қарап
бурулса, чүмпәрдә елип ташлиниду. ■ 17 Амма
Рәб шу Роһтур; вә Рәбниң Роһи қәйәрдә болса, шу

□ **3:11 «чүнки әмәлдин қалдурулған иш әслидә шан-шәрәп билән кәлтүрүлгән йәрдә,...»** — «әмәлдин қалдурулған иш» яки «аҗизлап йоқиливатқан иш». □ **3:12 «биз толиму жүрәклик болимиз»** — яки «биз җасарәтлик сөзләймиз». □ **3:13 «әмәлдин қалдурулидиған әһдә»** — «кона әһдә»ниң «әмәлдин қалдурулғанлиғи»ни толуқрақ чүшиниш үчүн «Рим.» 3:19-4:25, 7:7-8:4, «Гал.» 1:2-4:7ни оқуң). Башқа бир хил тәрҗимиси «өчүп кетиватқан әһдә...». **«әмәлдин қалдурулидиған әһдиниң парлақ нуриға көзини тикип қарашниң ақивитигә учрап кәтмисун дәп...»** — «қарашниң ақивити» — биз бу сөзни шу мәнидә чүшинимизки, кона әһдә (Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанун) астида, инсанниң гунаға патқан һалити паш қилинғичқа, Худаниң шан-шәривигә беваситә қарашниң ақивити өлүм болатти. «Мис.» 34:34ни көрүң. ■ **3:13** Мис. 34:35; Рим. 10:4. □ **3:14 «чүнки бүгүнгә қәдәр кона әһдини оқуғинида мошу чүмпәрдә еливетилмәй кәлди...»** — «кона әһдә» мошу йәрдә, болупму Муса пәйғәмбәргә чүшүрүлгән қанунни, йәни Тәвратниң «Яритилиш»тин «Қанун шәрһи»гичә болған бәш қисмини көрситиду. ■ **3:14** Йәш. 6:10; Әз. 12:2; Мат. 13:11; Рос. 28:26; Рим. 11:8. ■ **3:16** Мат. 13:11; Рим. 11:23; 1Кор. 2:10.

йәрдә һөрлүк болиду. □ ■ 18 Вә биз һәммимизниң
йүзимиз чүмпәрдисиз һалда Рәбниң шан-шәривигә
қариғинида, Униң охшаш сүритидә болушқа Роһ
болған Рәб тәрипидин шан-шәрәп үстигә шан-шәрәп
қошулуп өзгәртилмәктимиз.□ ■

4

Павлусниң җамаәтләрниң хизмитидә болған чидамлиқ, сәвир-тақәтлиги — Хизмәттә чидамлиқ

1 Шуңа *Худа* бизгә рәһим-шәпқәт көрсәткәндәк,
бу хизмәт бизгә аманәт қилинған екән, биз бәл
қойвәтмәймиз; 2 әндиликтә шәрмәндиликкә аит
йошурун ишларни ташлап, нә алдамчилиқта
маңмай, нә Худаниң сөзини бурмилимай,
бәлки һәқиқәтни әйнән аян қилиш билән Худа
алдида дуруслуғимизни һәр адәмниң виҗданиға
көрситимиз.■ 3 Амма хуш хәвиримиз чүмкәлгән
болсиму, у һалак болуватқанларға нисбәтән
чүмкәлди;■ 4 Чүнки Худаниң сүрәт-образи болған
Мәсиһниң шан-шәриви тоғрисидики хуш хәвәрниң
нури уларниң үстидә йорумисун дәп, бу заманниң
илаһи етиқатсизларниң ой-зеһинлирини кор

□ **3:17 «Амма Рәб шу роһтур»** — «Роһ» болса Худаниң Муқәддәс Роһи», йәни «йеңи әһдә» арқилиқ мәңгүлүк һаятни елип келидиған Роһни көрситиду. ■ **3:17** Юһ. 4:24. □ **3:18 «Биз һәммимизниң йүзимиз чүмпәрдисиз һалда Рәбниң шан-шәривигә қариғинида, Униң охшаш сүритидә болушқа Роһ болған Рәб тәрипидин шан-шәрәп үстигә шан-шәрәп қошулуп өзгәртилмәктимиз»** — «охшаш сүрити» (яки «охшаш сүрәт-образи») — Рәб Әйсаниң Өзиниң сүрити. ■ **3:18** 1Кор. 13:12; 2Кор. 5:7. ■ **4:2** 2Кор. 2:17; 2Кор. 6:4 ■ **4:3** 2Кор. 2:15; 2Тес. 2:10.

қилди.□ ■ 5 Чүнки биз өзимизни әмәс, бәлки
Мәсиһ Әйсани Рәб, шуниңдәк өзимизни Әйса үчүн
силәрниң хизмәткариңлар дәп елан қилимиз.□
6 Чүнки «қараңғулуқтин нур йорусун» дәп буйруған
Худа, Мәсиһниң дидаридин Өзиниң шан-шәривини
тонутушқа болған йоруқлуқниң *биз арқилиқ*
чечилиши үчүн, бизниң қәлбимизни йорутқандур.■

Мәңгүлүк шан-шәрәпниң зор вәзни

7 Амма қудрәтниң ғайәт зорлуғи биздин әмәс,
бәлки Худадин болғанлиғи көрүнсун дәп бу гөһәргә
сапал идишларда качилақлиқ һалда егидарлиқ
қилимиз.□ ■ 8 Мана биз һәртәрәптә қистилип
қалдуқ, амма йәнҗилмидуқ; тәмтирәп қалдуқ, амма
үмүтсизләнмидуқ; 9 зиянкәшликкә учраватимиз,
амма һәмдәмсиз қалмидуқ; жиқитилдуқ, амма
һалак болмидуқ; 10 Әйсаниң һаяти тенимиздә
аян қилинсун дәп, һәрдайим тенимиздә Әйсаниң

□ **4:4 «бу заманниң илаһи етиқатсизларниң ой-зеһинлирини кор қилди»** — «бу заманниң илаһи» Шәйтан, Иблис. ■ **4:4** Йәш. 6:10; Юһ. 12:40; 14:9. Фил. 2:6. Кол. 1:15. Ибр. 1:3. □ **4:5 «биз өзимизни әмәс, бәлки Мәсиһ Әйсани Рәб, шуниңдәк өзимизни Әйса үчүн силәрниң хизмәткариңлар дәп елан қилимиз»** — «хизмәткарлар» мошу йәрдә грек тилида «қуллар» дейилиду. Демәк, өзини (һәр хил сәвәпләр билән) башқа бирисиниң хизмитидә болушқа сатқан кишиләр. ■ **4:6** Яр. 1:3; 2Пет. 1:19. □ **4:7 «...бу гөһәргә сапал идишларда качилақлиқ һалда егидарлиқ қилимиз»** — «сапал идишлар» болса етиқатчиларниң өз аҗиз вуҗуд-тәнлири, әлвәттә. ■ **4:7** 1Кор. 2:5; 2Кор. 5:1.

өлүмини көтирип жүримиз. □ ■ 11 Чүнки Әйсаниң
һаяти өлидиған әтлиримиздә аян қилинсун
үчүн, тирик қалған бизләр һәрдайим өлүмгә
тапшурулмақтимиз. □ ■ 12 Шуниң билән биздә
өлүм ишләватиду, амма һаят силәрдә ишләватиду.
□ 13 Вә «Мән ишәндим, шуңа сөз қилдим» дәп
йезилғандикидәк иман-ишәштики роһқа егә болуп,
бизму ишәндуқ вә шуниң билән сөз қилимиз;
□ ■ 14 чүнки Рәб Әйсани тирилдүргән *Худа* бизни
Әйса билән биргә тирилдүриду, шундақла бизни
силәр билән биргә Өз алдиға һазир қилиду, дәп
билимиз. ■ 15 Чүнки *бу* һәммә ишлар силәр
үчүндурки, техиму көп кишиләрниң вужудида ешип
ташқичә бериишланған меһри-шәпқәт сәвәвидин
көп кишиләрниңму Худани улуқлап ейтқан
тәшәккүрлири ешип ташиду. ■ 16 Шуңа биз
бәл қоюватмаймиз; гәрчә ташқи инсанлиғимиз

□ **4:10 «Әйсаниң һаяти тенимиздә аян қилинсун дәп, һәрдайим тенимиздә Әйсаниң өлүмини көтирип жүримиз»** — «Әйсаниң өлүмини көтириш» дегәнлик бәлким расуллар дайим азап-оқубәтни тартқанлиғи, дайим өлтүрүлүшниң хәвпидә туруватқанлиғини көрситиду. Амма бу баянни йәнә һәммә етиқатчи үчүн муһим роһий принсип дегили болиду. 11-айәтни көрүң. ■ **4:10** Рим. 8:17; Гал. 6:17; Фил. 3:10; 2Тим. 2:11,12; 1Пет. 4:13. □ **4:11 «чүнки Әйсаниң һаяти өлидиған әтлиримиздә аян қилинсун үчүн, тирик қалған бизләр һәрдайим өлүмгә тапшурулмақтимиз»** — «өлүмгә тапшурулмақтимиз» — Худа тәрипидин, әлвәттә. ■ **4:11** Зәб. 43:23; Мат. 5:11; Рим. 8:36; 1Кор. 4:9; 15:49; Кол. 3:4. □ **4:12 «Шуниң билән биздә өлүм ишләватиду, амма һаят силәрдә ишләватиду»** — мошу муһим принсип тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. □ **4:13 «Мән ишәндим, шуңа сөз қилдим»** — «Зәб.» 115:10. **«иман-ишәштики роһқа егә болуп, бизму ишәндуқ вә шуниң билән сөз қилимиз»** — «сөз қилимиз» — демәк, хуш хәвәрни жакалаймиз. ■ **4:13** Зәб. 115:10. ■ **4:14** Рим. 8:11; 1Кор. 6:14. ■ **4:15** 2Кор. 1:11.

солашсиму, дәрһәқиқәт ички инсанлиғимиз күндин-
күнгә йеңиланмақта. □ 17 Чүнки бизниң бир
дәқиқилик вә йеник җапа-мушәққәтлиримиз биз
үчүн ешип ташқан, мәңгүлүк, зор вәзинлик шан-
шәрәпни һасил қилиду. ■ 18 Шуңа биз көрүнгән
ишларға әмәс, бәлки көрүнмәс ишларға көз тикимиз;
чүнки көрүнгән ишлар вақитлиқ, амма көрүнмәс
ишлар мәңгүлуктур.

5

Көрүш сезими билән әмәс, бәлки иман-ишәш билән яшаш

1 Чүнки бу зиминға тәвә өйимиз, йәни бу чедиримиз
йоқитилсиму, Худа тәрипидин болған, инсан
қоли билән ясалмиған бир өй, йәни асманларда
әбәдий бир маканимиз бардур дәп билимиз.■
2 Әнди бу *кона өйимиздә* турғинимизда асмандики
өйимизни кийивелишқа зор интизар билән
аһ урмақтимиз■ 3 (бәрһәқ, *асмандики өйимизни*
кийивалсақ яладач қалмаймиз).■ 4 Чүнки мошу
чедирда турғинимизда, еғирчилиқта аһ урмақтимиз;
бу бизниң яладачлинишни халиқинимиз әмәс, бәлки
кийиндүрүлүшни, йәни биздә өлидиған немә болса,
униң һаят тәрипидин жутулушини халаймиз.■
5 Әнди бизни дәл мошу ишқа тәйярлиғучи болса

□ **4:16 «гәрчә ташқи инсанлиғимиз солашсиму, дәрһәқиқәт ички инсанлиғимиз күндин-күнгә йеңиланмақта»** — «ташқи инсанлиғимиз» адәмниң җан-тенини, «ички инсанлиғимиз» адәмниң қәлб-роһини, ички дунниясини көрситиду. Грек тилида «ташқи инсанимиз» вә «ички инсанимиз» дейилиду. ■ **4:17** Зәб. 29:6; Мат. 5:12; Рим. 8:18; 1Юһа. 3:2. ■ **5:1** 2Кор. 4:7. ■ **5:2** Рим. 8:23. ■ **5:3** Вәһ. 3:18; 16:15. ■ **5:4** Рим. 8:11; 1Кор. 15:53.

Худадур; У бизгә «капаләт» болған Өз Роһиниму
ата қилди.□ ■ 6 Шуниң билән биз һемишә юрәклик
болимиз; һәмдә тенимиздә макан тутқинимизда
Рәбдин нери болған мусапир болимиз дәп билимиз
7 (чүнки биз көрүш сезими билән әмәс, етиқат билән
маңимиз);■ 8 биз юрәклик болуп, шуниңдәк тәндин
нери болуп Рәб билән биллә бир маканда болушқа
техиму хурсәнмиз. 9 Шуниң билән, мәйли тәндә
болайли, тәндин нери болайли, уни хурсән қилишни
истәк-нишан қилип интилимиз. 10 Чүнки тәндә
қилған әмәллиримизни, яхшилиқ болсун, яманлиқ
болсун, һәр биримизгә қайтурулуши үчүн Мәсиһниң
сорақ тәхти алдида һазир болушимиз лазим болиду.
■ 11 Шуниң билән Рәбниң дәһшитини билгәнлигимиз
үчүн, инсанларни ишәндүрүшкә тиришимиз; лекин
биз Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң
вижданиңлардиму ашкарә тонулсақ дәп үмүт
қилимән.□

□ **5:5 «У бизгә «капаләт» болған Өз Роһиниму ата қилди»** — «Өз Роһи» грек тилида пәқәт «Роһ» билән ипадилиниду. «Капаләт» тоғрилиқ 1:22дики изаһатни көрүң. ■ **5:5** Рим. 8:16; 2Кор. 1:22; Әф. 1:13; 4:30. ■ **5:7** 1Кор. 13:12; 2Кор. 3:18. ■ **5:10** Зәб. 61:13; Йәр. 17:10; 32:19; Мат. 16:27; 25:32; Рим. 2:6; 14:10,12; 1Кор. 3:8; Гал. 6:5; Вәһ. 2:23; 22:12. □ **5:11 «биз Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң вижданиңлардиму ашкарә тонулсақ дәп үмүт қилимән»** — «Худаға очуқ-ашкаримиз, шуниңдәк силәрниң вижданиңлардиму ашкарә тонулсақ». Демәк, Павлус вә башқа расуллар дуниядикикиләргә анчә тонуш әмәс, уларниң һәқиқий салаһийити, уларда болған Мәсиһниң Муқәддәс Роһуму дуниядикикиләргә анчә тонуш әмәс, шуңа уларға Мәсиһниң һәр адәмни сораққа тартидиғанлиғи тоғрилиқ ишәндүрүшниң зөрүрийити бар. Лекин Худа бизни убдан билиду вә (силәр Худаниң адәмлири болғандин кейин) силәрму бизни убдан чүшәнсәңлар керәк, дәйду.

Енақлиққа кәлтүрүш хизмити
12 Биз һазир өзимизни қайтидин силәргә
тәвсийә қилғинимиз йоқ, бәлки пәқәт силәрдә
қәлбдики ишлардин әмәс, ташқи қияпәттин
пәхирлинидиғанларға бәргидәк җавап болсун дәп,
силәргә бизләрдин пәхирлиниш имканийитини
яритип бериватимиз. □ ■ 13 Чүнки ич-ичимизгә
сиғмай қалған болсақму Худа алдида шундақ болдуқ,
салмақ болсақму силәр үчүн шундақ болимиз. □
14 Чүнки Мәсиһниң муһәббити бизни *шундақ қилишқа*
үндәйду; чүнки биз бириси һәммәйлән үчүн өлди,
шуңа һәммәйләнниму өлди, дәп һесаплаймиз. □
15 Вә У һәммәйләнни дәп өлди, униңдин мәхсәт,

□ **5:12 «...ташқи қияпәттин пәхирлинидиғанларға бәргидәк җавап болсун дәп, силәргә бизләрдин пәхирлиниш имканийитини яритип бериватимиз»** — «ташқи қияпитидин пәхирлинидиғанлар бәргидәк җавап болсун дәп...» — Павлус һазир Коринттики җамаәттә көрүнгән «сахта расуллар»ни тилға елип, өзи үстидин әрз қилған бу кишиләргә җавап бериш үчүн Коринттики қериндашларға өзиниң вә һәмкарлириниң хизмәтлириниң роһий маһийитини азрақ ашкарилап көрсәтмәкчи. ■ **5:12** 2Кор. 3:1; 10:8. □ **5:13 «Чүнки ич-ичимизгә сиғмай қалған болсақму Худа алдида шундақ болдуқ, салмақ болсақму силәр үчүн шундақ болимиз»** — муну айәттә Павлус, шүбһисизки, (жуқурида ейтилғандәк) авал өзиниң вә қериндашларниң «қәлбдики ишлар», йәни әң әһмийәтлик ишлар тоғрилиқ сөзләйду. У кейинрәк «көрүнүш»тики ишларниң, йәни «ташқи қияпәт»ниң ишлириға өтиду. Әмәлийәттә «ич-ичимизгә сиғмай қалған болуш» Худаниң зор улуқлуғи, ешип ташқан шапаитигә қарап инсанниң хошаллиқтин болған нормал инкаси болуш керәкғу, дәймиз. Амма башқа кишиләр бәрибир хуш хәвәрни аңлиши керәк, шуниңдәк өз хошаллиғимизға һай берип, улар үчүн «салмақ» болушимизму керәк. □ **5:14 «бириси һәммәйлән үчүн өлди»** — Мәсиһни көрситиду. **«чүнки биз бириси һәммәйлән үчүн өлди, шуңа һәммәйләнниму өлди, дәп һесаплаймиз»** — бу әҗайип айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң.

һаят болғанлар өзлири үчүн әмәс, бәлки уларни дәп
өлүп тирилгүчи үчүн яшиши үчүндур.■

16 Шуниң билән биз буниңдин кейин һеч кимни
инсанларчә тонумаймиз; һәтта биз Мәсиһни
инсанларчә тонуған болсақ, буниңдин кейин уни
йәнә шундақ тонумаймиз. □ ■ 17 Шуңа әнди бириси
Мәсиһдә болса, у йеңи бир яритилғучидур! Кона
ишлар өтүп, мана, һәммә иш йеңи болди! ■ 18 Вә
барлиқ ишлар Худадиндур; У бизни Мәсиһ арқилиқ
Өзигә енақлаштурди, шундақла бизгә енақлаштуруш
хизмитини тапшурди: —□ ■ 19 демәк, Худа Мәсиһдә
адәмләрниң итаәтсизликлирини уларниң әйиви
билән һесаплашмай, аләмни Өзигә енақлаштурди;
шуниңдәк бизгә енақлаштуруш хәвирини аманәт
қилип тапшурди. ■ 20 Шуңа худди Худа биз арқилиқ
адәмләрдин енақлиққа келишни өтүнгинидәк, биз
Мәсиһкә вакалитән әлчиләрдурмиз; Мәсиһниң
орнида «Худаға енақлаштурулғайсиләр!» дәп
өтүнимиз. ■ 21 Гунаға һеч тонуш болмиған кишини
Худа бизни дәп гунаниң өзи қилди; мәхсити шуки,
бизниң Униңда Худаниң һәққанийлиғи болушимиз

■ **5:15** Рим. 14:7; Гал. 2:20; 1Тес. 5:10; 1Пет. 4:2. □ **5:16 «һәтта биз Мәсиһни инсанларчә тонуған болсақ...»** — «инсанларчә» грек тилида «әтләр бойичә». **«шуниң билән биз буниңдин кейин һеч кимни инсанларчә тонумаймиз; һәтта биз Мәсиһни инсанларчә тонуған болсақ, буниңдин кейин уни йәнә шундақ тонумаймиз»** — бу әҗайип айәт тоғрилиқму «қошумчә сөз»имизни көрүң. ■ **5:16** Мат. 12:50; Юһ. 15:14; Гал. 5:6; 6:15; Кол. 3:11. ■ **5:17** Йәш. 43:18; Вәһ. 21:5. □ **5:18 «вә барлиқ ишлар Худадиндур»** — яки «вә бу барлиқ ишлар Худадиндур». ■ **5:18** Кол. 1:20; 1Юһа. 2:2; 4:10. ■ **5:19** Рим. 3:24,25; Кол. 1:20. ■ **5:20** 2Кор. 3:6.

үчүндур.□ ■

6

Худаниң җапа-мушәққәт тартқучи әлчилири болуш
1 Әнди *Худаниң* һәмкарлири сүпитидә силәрдин
Униң меһри-шәпқитини қобул қилип туруп уни
бекарға кәткүзмәңлар дәп өтүнимиз■ 2 (чүнки у:
«Шапаәт көрситилидиған бир пәйттә дуайиңни
иҗабәт қилишни бекиткәнмән, ниҗат-қутулуш
йәткүзүлидиған бир күнидә Мән саңа ярдәмдә
болушумни бекиткәнмән» — деди. Мана, һазир
болса «шапаәт көрситилидиған яхши пәйт»;
мана, һазир «ниҗат-қутулуш күни»дур!).□ ■
3 *Рәбниң* хизмитигә дағ кәлтүрүлмисун дәп һеч
қандақ ишта һеч кимниң иманиға тосалғулуқ
қилмаймиз;■ 4 бәлки һәр бир ишта өзимизни
Худаниң хизмәткарлири сүпитидә нәмунә қилип
жүримиз; зор чидамлиқ билән, җәбир-зулумларда,
җапа-мушәққәтләрдә, бесим-қистақларда,■ 5 камча
ярилирида, зинданларда, қозғилаң-топилаңлар
ичидә, еғир меһнәтләрдә, түнәшләрдә, роза

□ **5:21 «гунаға һеч тонуш болмиған киши»** — Мәсиһ. **«мәхсити шуки, бизниң Униңда Худаниң һәққанийлиғи болушимиз үчүндур»** — «Униңда» — Мәсиһдә, әлвәттә. ■ **5:21** Йәш. 53:9,12; Рим. 8:3; Гал. 3:13; 1Пет. 2:22; 1Юһа. 3:5. ■ **6:1** 1Кор. 3:9; Ибр. 12:15. □ **6:2 «шапаәт көрситилидиған бир пәйттә дуайиңни иҗабәт қилишни бекиткәнмән, ниҗат-қутулуш йәткүзүлидиған бир күнидә мән саңа ярдәмдә болушумни бекиткәнмән»** — «Йәш.» 49:8. ■ **6:2** Йәш. 49:8. ■ **6:3** Рим. 14:13; 1Кор. 10:32. ■ **6:4** 1Кор. 4:1; 2Кор. 11:23.

тутушларда,□ 6 паклиқ билән, билимләр билән,
сәвир-тақәтлик билән, меһриванлиқлар билән,
Муқәддәс Роһ билән, сахтилиқсиз меһир-муһәббәт
билән, 7 һәқиқәтниң сөз-калами билән, Худаниң күч-
қудрити билән, һәққанийлиқниң оң-сол қоллардики
қураллири билән,□ 8 һәм иззәт-шөһрәттә һәм һақарәт
ичидә, төһмәт һәм тәриплинишләр ичидә *өзимизни*
Худаниң хизмәкарлири сүпитидә намайән қилдуқ;
ялғанчилар дәп қаралған болсақму сәмимий-садиқ
болуп, 9 намсиз болдуқ-ю, амма мәшһурмиз; өләй
дәп қалдуқ-ю, амма мана, һаяттурмиз; тәрбийидә
җазаландуқ-ю, амма өлүмгә мәһкүм қилинмидуқ;
□ ■ 10 дәрд-әләм тарттуқ-ю, амма дайим шат-
хурамлиқта туримиз; намрат болғинимиз билән,
амма көп адәмләрни бай қилғучимиз; һеч немимиз
йоқ болғини билән, амма һәммигә егидармиз.□
11 Силәргә очуқ-йоруқ сөзлидуқ, әй Коринтлиқлар,

□ **6:5 «түнәшләрдә»** — демәк «түнәп дуа қилишларда». Башқа бир хил тәрҗимиси «уйқисизлиқларда». □ **6:7 «...һәққанийлиқниң оң-сол қоллардики қураллири билән...»** — бәлким зәрб қилидиған һәм қоғдайдиған роһий қуралларни көрситиду. □ **6:9 «намсиз болдуқ-ю, амма мәшһурмиз»** — дунийадики «мәшһур»лардин болмисиму, лекин Худа, пәриштиләр вә җамаәтләр тәрипидин мәшһурдур, дегән мәнидә дәп қараймиз. **«тәрбийидә җазаландуқ-ю, амма өлүмгә мәһкүм қилинмидуқ»** — «тәрбийидә җазаландуқ-ю...» дегәнлик башқа бир тәрҗимиси «дәррә-қамча йедуқ-ю ...». Бу муһим сөз тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. ■ **6:9** Зәб. 117:18; Йәш. 26:19. □ **6:10 «намрат болғинимиз билән, амма көп адәмләрни бай қилғучимиз; һеч немимиз йоқ болғини билән, амма һәммигә егидармиз»** — «намрат болғинимиз билән,... һеч немимиз йоқ болғини билән,...» — Павлус вә башқа расуллар бу дунияниң көзқаришидин қариғанда шундақ көрүнгән болсиму, улар һәргиз өзлирини ундақ һесаплимайду, бәлки өзлирини һәқиқий байлар (мәңгүлүк байлиқларға егә) дәп санайтти.

бизниң бағримиз силәргә кәң ечилди! □ 12 Силәр
биз тәрәптин қисилған әмәс, лекин өз ич-
бағриңларниң тарлиғидин қисилисиләр; 13 әнди
адил алмаштурушта болуп — (өз пәрзәнтлиримгә
сөзлигәндәк сөзләймән) — бағриңларни бизгиму кәң
ечиңлар.■

Қараңғулуққа һәмраһ болмаңлар

14 Етиқатсизлар билән бир боюнтуруққа четилип
тәңсизликтә болмаңлар; чүнки һәққанийлиқ
вә қәбиһлик оттурисида қандақму ортақлиқ
болсун? Йоруқлуқниң қараңғулуқ билән қандақ
һәмраһлиғи болсун? □ ■ 15 Мәсиһниң Белиал
билән немә енақлиғи болсун? Ишәнгүчиниң
ишәнмигүчи билән қандақ ортақ несивиси болсун?
□ 16 Худаниң ибадәтханисиниң бутлар билән қандақ
бирлиги болсун? Чүнки силәр тирик Худаниң
ибадәтханисидурсиләр — Худаниң: «Мән уларда

□ **6:11 «Силәргә очуқ-йоруқ сөзлидуқ, әй Коринтлиқлар,...»** — грек тилида «Ағзимиз силәргә очуқ, и Коринтлиқлар,...». ■ **6:13** 1Кор. 4:14. □ **6:14 «Етиқатсизлар билән бир боюнтуруққа четилип тәңсизликтә болмаңлар»** — «Қан.» 22:10дә «Ешәк вә калини бир боюнтуруққа тәң қошмаңлар» дейилиду. Тәңсизлик болғачқа, ишәнгән адәм вә ишәнмигән адәм тәң жүк тартмайду, һәтта бир-биридин башқа йөнүлүшкә тартиду. Бу сөзләр пәқәт никаһқила бағлиқ әмәс, түрлүк әһвалларда етиқатсиз адәм билән «һәмбоюнтуруқ» болуш чоң чатақларни чиқириду, дегәнликтур. **«...һәққанийлиқ вә қәбиһлик оттурисида қандақму ортақлиқ болсун?»** — «қәбиһлик» грек тилида «қанунсизлиқ», амма бу «қанун» һөкүмәтниңки әмәс, Худаниң һәққаний тәләплирини көрситиду. ■ **6:14** Қан. 7:2; 1Сам. 5:1, 2; 1Пад. 8:21; 1Кор. 5:9; 10:21; әф. 5:11 □ **6:15 «Мәсиһниң Белиал билән немә енақлиғи болсун?»** — «Белиал» дегәнниң ибраний тилидики мәнаси «әрзимәс, осал» болуп, Шәйтанниң йәнә бир исми болиду.

туримән, уларниң арисида жүримән; уларниң
Худаси болимән вә улар Мениң хәлқим болиду»
дегинидәк *силәр Униң ибадәтханисидурсиләр*; □ ■
17 Шуниң үчүн «Уларниң арисидин чиқип кетиңлар,
Маңа айрилиңлар», — дәйду Рәб, — «һеч напак
нәрсигә тәккүчи болмаңлар», «шундила Мән силәрни
қобул қилимән», □ ■ 18 вә: «Мән силәргә Ата
болимән, силәр Маңа оғул-қизлирим болисиләр»
— дәйду һәммигә Қадир болған Рәб.□ ■

7

1 Әнди бу вәдиләргә муйәссәр болғандин кейин, и
сөйүмлүкләр, өзимизни әтләрдики һәм роһтики һәр
хил паскиниликтин тазилап, Худаниң қорқунучида
өзимиздә *аян қилинған* пак-муқәддәсликни камаләткә
йәткүзәйли.

Бизни қобул қилғайсиләр!

2 Бизни қобул қилғайсиләр! Биз һеч кимгә
зиян-зәхмәт йәткүзмидуқ, һеч кимни набут

□ **6:16 «Мән уларда туримән, уларниң арисида жүримән; уларниң Худаси болимән вә улар Мениң хәлқим болиду»** — «Лав.» 26:12 вә «Йәр.» 28:32, «Әз.» 32:27ни көрүң. ■ **6:16** Мис. 29:45; Лав. 26:11-12; Йәр. 32:38; Әз. 37:27; 1Кор. 3:16; 6:19; 10:7, 14; Әф. 2:21; Ибр. 3:6; 1Пет. 2:5 □ **6:17 «Уларниң арисидин чиқип кетиңлар, маңа айрилиңлар... һеч напак нәрсигә тәккүчи болмаңлар»** — «Йәш.» 52:11ни көрүң. Әслидә бу сөзләр Исраилға Бабил империйәсидики кәйп-сапа вә бутпәрәсликни ташлап чиқиши үчүн ейтилған. **«шундила Мән силәрни қобул қилимән»** — «Әз.» 20:41ни көрүң. ■ **6:17** Йәш. 52:11; Әз. 20:34,41; Вәһ. 18:4. □ **6:18 «Мән силәргә Ата болимән, силәр Маңа оғул-қизлирим болисиләр»** — Тәврат, «2Сам.» 7:14, «Йәш.» 43:6, «Йәр.» 31:9ни көрүң. ■ **6:18** 2Сам. 7:8,14

қилмидуқ, һеч кимдин пайдиланмидуқ.□
3 Мошуларни дәп, силәрни әйиплимәкчи әмәсмән;
чүнки мән жуқурида ейтқинимдәк, силәр
қәлбимиздидурсиләрки, биз силәр билән биллә
өлүшкә, силәр билән биллә яшашқа тәйярмиз.■
4 Силәргә бағлиған ишәшим зор, силәрдин
болған пәхрим зор; шуниң үчүн риғбәт-тәсәллигә
толдурулдум, барлиқ жапа-мүшкүлчиликлиримиздә
хошаллиғим ешип ташти.■
5 Чүнки бәрһәқ, Македонийәгә киргинимиздиму
әтлиримиз һеч арам тапалмай, һәртәрәптин қисилип
қалдуқ; сиртимизда жедәл-күрәшләр, ичимиздә
қорқунучлар бар еди.■ 6 Амма чүшкүнләргә
риғбәт-тәсәлли бәргүчи Худа бизгә Титусниң
келиши арқилиқ риғбәт-тәсәлли бәрди;■ 7 тапқан
риғбәт-тәсәллимиз пәқәт униң келиши арқилиқла
әмәс, бәлки униң силәрдин тапқан риғбәт-
тәсәллиси арқилиқму болди; чүнки у силәрниң
бизгә зариқип тәлмүргиниңларни, силәрниң
һәсритиңларни, силәрниң маңа болған қизғин
ғәмхорлуғуңларни ейтип бәрди; шуниң билән
мән техиму хошалландим.□ 8 Чүнки гәрчә мән
силәрни хетим билән азаплиған болсамму, мән

□ **7:2 «...һеч кимни набут қилмидуқ»** — бәлким һәм иқтисадий җәһәттин һәм етиқат җәһәтидин ейтилиду. ■ **7:3** 2Кор. 6:11,12,13. ■ **7:4** Мат. 5:12; Рос. 5:41; Фил. 2:17; Кол. 1:24. ■ **7:5** Рос. 16:19,23. ■ **7:6** 2Кор. 1:4. □ **7:7 «чүнки у силәрниң бизгә зариқип тәлмүргиниңларни... ейтип бәрди»** — «силәрниң бизгә зариқип тәлмүргиниңлар» дегән сөзләрдә «бизгә» дегәнни киргүздуқ. Уларниң «зариқип тәлмүргини» Худаға болушиму мүмкин еди. **«силәрниң һәсритиңларни, силәрниң маңа болған қизғин ғәмхорлуғуңларни...»** — Коринтлиқларниң һәсрәтлири қатарлиқлар расул Павлусниң илгәрки бир хетидики әйипни (2:4) қобул қилғанлиғи түпәйлидин еди.

һазир униңдин пушайман қилмаймән; лекин
әслидә мән шу хетимниң силәрни азаплиғинини
көрүп пушайман қилған едим (әмәлийәттә,
силәрниң азаплинишиңлар қисқиғинә бир
мәзгилла болған). 9 Амма һазир шатлинимән
— азапланғиниңлардин әмәс, бәлки шу азапниң
силәрни товва қилдурғанлиғидин шатлинимән;
чүнки силәрниң азаплинишиңлар Худаниң
йолида еди; шуниң билән силәр биздин һеч зиян
тартмидиңлар. 10 Чүнки Худаниң йолида болған
азап-қайғу адәмни һәргиз пушайман қилмайдиған
ниҗатқа башлайдиған товиға елип бариду; амма
бу дунийадики азап-қайғу адәмни өлүмгә елип
бариду. ■ 11 Чүнки мана, дәл мошу иш, йәни
Худаниң йолида азаплинишиңлар, силәргә шунчә
көп әстайидиллиқ, өзлириңларни әйиптин нәқәдәр
халас қилиш, шунчә көп ғәзәп, шунчә көп қорқунуч,
шунчә көп тәқәззарлиқ, шунчә көп қизғинлиқ вә
җазалашқа шунчә тәйяр болушни елип кәлди! Силәр
бу ишниң һәр тәрипидә өзүңларниң әйиптин халас
болушуңларни испатлидиңлар.□

12 Әнди силәргә *шу* хәтни язған болсамму, у хәтни
зиян-зәхмәт қилғучи киши үчүн әмәс, яки зиян-
зәхмәт қилинғучи киши үчүн әмәс, бәлки Худа
алдида бизгә болған көңлүңлардики қизғинлиқниң

■ **7:10** 2Сам. 12:13; Мат. 26:75; Луқа 18:13. □ **7:11** **«Худаниң йолида азаплинишиңлар... силәргә...шунчә көп ғәзәп, шунчә көп қорқунуч, ... елип кәлди!»** — мошу йәрдә «ғәзәп» болса бәлким гуна садир қилған кишиниң қилмишиға, шундақла өзлириниң бу ишта җавапкар әмәслигигә қаритилған еди. «Шунчә көп қорқунуч» болса Худадин болған қорқунуч. **«җазалашқа шунчә шунчә тәйяр болуш»** — өз гунайида чиң туруп товва қилишни рәт қилған қериндашларни җамаәттин чиқириветишни көрситиду.

араңларда аян болуши үчүн яздим. □ 13 Бу
сәвәптин биз риғбәт-тәсәллигә ериштуқ. Вә риғбәт-
тәссәллимиз үстигә биз Титусниң хошаллиғи
түпәйлидин техиму зор шатландуқ; чүнки униң
роһи силәр тәрипиңлардин йеңиланди. 14 Чүнки
мән силәр тоғраңларда бирәр ишта пәхирлинип
махтиған болсам, у ишта һеч хиҗил қалдурулмидим;
бәлки силәргә ейтқанлиримизниң һәммиси һәқиқәт
болғинидәк, бизниң Титусқа силәрни пәхирлинип
махтишимизму һәқиқәт болуп испатланди. 15 У
силәрниң итаәтмәнлигиңларни, силәрниң униңдин
қандақ әймәнгән вә титригән һалда уни қарши
алғиниңларни әслигинидә, униң силәргә бағлиған
ич-бағридики муһәббәтлири техиму ешип ташиду.
16 Мән силәргә һәр бир ишта ишәшим камил
болғанлиғидин шатлинимән.

8

Муқәддәс бәндиләр үчүн сәдиқә қилиш

1 Амма, и қериндашлар, биз силәргә Худаниң
Македонийәдики җамаәтләргә бәғишлиған меһри-
шәпқитини аян қилмақчимиз; 2 улар зор еғир
җапа-мушәққәттә синалғинида, қаттиқ намрат
әһвалда ешип ташқан шатлиғи билән уларниң
очуқ қоллуғиниң байлиғи урғуп чиқти; 3 чүнки

□ **7:12 «бәлки Худа алдида бизгә болған көңлүңлардики қизғинлиқниң араңларда аян болуши үчүн яздим»** — башқа бир көчүрмиси бойичә «бәлки бизниң Худа алдида силәргә болған қизғинлиғимизниң аян болуши үчүн яздим». Амма кейинки айәтләрни (13-16) вә 8:7ни көргәндә, биз алған көчүрмиси тоғридур.

уларниң күчиниң баричә, һәтта күчидин артуқ хәйр-сахавәт қилғанлиғиға өзүм гува. Улар ихтияри билән шундақ қилип,
4 биздин муқәддәс бәндиләргә шу ярдәмдә болушниң бәхитигә вә шериклигигә муйәссәр болушни қаттиқ өтүнди;■
5 шундақ қилип, улар күткинимиздәк әмәс, үмүт қилғинимиздин ешип өзлирини авал Рәбгә, андин Худаниң ирадиси билән бизгиму беғишлиди;
6 шуңа, Титус силәрдә бу меһриванлиқни башлиған екән, биз Титустин силәрни буниңға несипдаш қилип уни ада қилишқа өтүндуқ.
7 Амма силәр һәр тәрәптә, йәни ишәштә, сөздә, билимдә, толуқ әстайидиллиқта һәм бизгә болған меһир-муһәббитиңларда әвзәл болғиниңлардәк, мошу меһирлик иштиму өзүңларни әвзәл көрситиңлар.□
8 Мән бу гәп билән силәргә буйруқ қилмақчи әмәсмән, бәлки башқиларниң қизғинлиғи арқилиқ муһәббитиңларниң һәқиқийлигини испатлимақчимән.
9 Чүнки силәр Рәббимиз Әйса Мәсиһниң меһри-шәпқитини билисиләр — гәрчә у бай болсиму, силәрни дәп йоқсул болдики, силәр униң йоқсуллуғи арқилиқ бейитилисиләр.
10 Мән бу тоғрилиқ пикримни оттуриға қоймән — бу силәргә пайдилиқ, чүнки силәр алдинқи жилила сәдиқә қилишта вә шуниңға ирадә бағлашта яхши башлидиңлар. □
11 Әнди һазир уни ада

■ **8:4** Рос. 11:29; Рим. 15:26; 1Кор. 16:2; 2Кор. 9:1. □ **8:7 «бизгә болған меһир-муһәббитиңларда...»** — башқа бир көчүрүлмидә: «бизниң силәргә болған меһир-муһәббитимиздә...» дейилиду (бу көчүрмә тоғра болса мәнаси бәлким: «бизниң силәргә болған меһир-муһәббитимиздин илһам-тәсәлли алғанлиғиңлар»ни көрсәтсә керәк). □ **8:10 «силәр алдинқи жилила сәдиқә қилишта вә шуниңға ирадә бағлашта яхши башлидиңлар»** — «1Кор.» 16:2ни көрүң.

қилиңлар; қизғин ирадә бағлиғиниңлардәк, бар
дунияйиңлар билән шу ишқа әмәл қилиңлар.
12 Чүнки *хәйр-сахавәткә* бәл бағлиғучиға нисбәтән,
соғиниң Худаға яриғидәк болуши қолида йоққа
әмәс, бәлки қолида бариға бағлиқтур. ■ 13 Чүнки
бу башқиларниң жүкини йеникләтимән дәп,
өзүңларни қийнаңлар дегиним әмәс, 14 бәлки
силәрдә артуқ болғини һазирчә уларниң кам йерини
толдурғинидәк, *күнләрниң биридә* уларда артуқ
болғини силәрниң кам йериңларни толдуриду;
шуниң билән тәңлишиду. 15 Худди *муқәддәс
язмиларда*: «Көп жиққанларниңкидин ешип
қалмиди, аз жиққанларниңму кәмлик қилмиди»
дәп йезилғандәк болғай.□ ■

Титусниң вә хизмәтдашлириниң вәзиписи

16 Амма Титусниң қәлбигә силәргә болған көйүмүмгә
охшаш көйүмни салған Худаға тәшәккүрләр болғай;
17 чүнки у дәрһәқиқәт бизниң илтимасимизни қобул
қилғини билән, өзиниң силәргә күчлүк көйүми
болғачқа, у өзлүгидин йениңларға барди; 18 амма
биз униңға барлиқ җамаәтләр арисида хуш хәвәр
хизмитидә тәриплəнгән қериндашни һәмраһ қилип
әвәттуқ; 19 шуниңдәк у пәқәт шу тәрәптила әмәс,
бәлки җамаәтләр тәрипидин бу хәйрлик ишта бизгә
һәмсәпәр болушқа талливелинған еди. Әнди биз бу
хәйр-сахавәтни болса, Рәбниң шан-шәривини һәм
ярдәмдики қизғинлиғимизни көрситиш үчүн уни
йәткүзүш хизмитидә болимиз; 20 шундақ қилип биз
бу мол соғини мәсъул болуп йәткүзүштә һәр қандақ

■ **8:12** Пәнд. 3:28; Мат. 12:43; Луқа 21:3; 1Пет. 4:10. □ **8:15** **«Көп жиққанларниңкидин ешип қалмиди, аз жиққанларниңму кәмлик қилмиди»** — «Мис.» 16:18. ■ **8:15** Мис. 16:18.

адәмниң бизниң үстимиздин төһмәт қилмаслиғи
үчүн еһтият қилимиз. 21 Чүнки биз пәқәт Рәбниң
алдидила әмәс, бәлки инсанларниң көз алдидиму
ишимизни дурус қилишқа көңүл бөлүп келиватимиз.
□ ■ 22 Биз йәнә улар билән биллә көп ишларда
интайин әстайидиллиғи нурғун қетим испатланған
қериндашни әвәтмәкчимиз; һазир униң силәргә
бағлиған зор ишәши түпәйлидин униң интайин
әстайидиллиғи техиму күчлүк болди. 23 Титус
тоғрилиқ соаллар болса у мениң һәмраһим вә
хизмитиңларда болған һәмкаримдур; башқа икки
қериндишимиз болса, улар жамаәтләрниң әлчилири,
Мәсиһниң шан-шәривидур. 24 Шуңа, жамаәтләрниң
көз алдида муһәббитиңларниң испатини, шундақла
бизниң силәрдин пәхирлинишлиримизниң бекар
әмәслигини уларға көрситиңлар.

9

Совни тәйярлаш — сехий болушқа ундәш

1 Чүнки муқәддәс бәндиләрниң бу ярдәм хизмити
тоғрилиқ силәргә йәнә йезишимниң һажити
йоқ.■ 2 Чүнки мән силәрниң бу ишқа қаттиқ бәл
бағлиғиниңларни билимән; мән бу тоғрилиқ:
Ахаядикиләр өткән жилдин бери хәйр-сәдиқә
беришкә тәйяр туруватиду, дәп Македонийәдики
қериндашларға пәхирлинип махтап кәлмәктимән,
шуниң билән силәрниң қизғинлиғиңлар уларниң

□ **8:21 «Чүнки биз пәқәт Рәбниң алдидила әмәс, бәлки инсанларниң көз алдидиму ишимизни дурус қилишқа көңүл бөлүп келиватимиз»** — Тәврат, «Пәнд.» 3:4ни көрүң. ■ **8:21** Рим. 12:17. ■ **9:1** Рос. 11:29; Рим. 15:26; 1Кор. 16:2; 2Кор. 8:4.

көпинчисиниң *хәйр-сәдиқә беришигә* түрткә болди.□
3 Лекин қериндашларни әвәтиштики мәхситим
силәрниң тоғраңларда пәхирлинип махтишимниң
бу ишларда беһудә иш болуп қалмаслиғи, силәрниң
дегинимдәк тәйяр болуп турушуңлар үчүндур.□
4 Мабада Македонийәдикиләр мән билән биллә
барғинида, силәр тәйярлиқсиз болсаңлар, бу
ишәшимиз вәҗидин биз хиҗаләткә қалдурулимиз,
силәр сөзсиз шундақ болисиләр. 5 Шу сәвәптин
мән қериндашлардин йениңларға берип силәрдин
бу вәдә қилған хәйрлик ишни алдин-ала тәйярлап
пүттүрүшини өтүнүшни зөрүр дәп һесаплидим;
шундақла бу силәрдин бирәр нәрсә үндүривелиш
болмисун, бәлки меһриванлиғиңлардин болсун.
6 Амма буни *әсләңлар*: Бехиллиқ билән аз териған аз
алиду, очуқ қоллуқ билән териғини мол алиду.□ ■
7 Һәр адәм һеч қийнилип қалмай яки мәҗбурән
әмәс, бәлки өз көңлидә пүккиничә бәрсун; чүнки
Худа хошаллиқ билән бәргүчини яхши көриду.■
8 Амма Худа һәр бир илтипат-шапаәтни силәргә ешип
таштурушқа қадирдур; шуниң билән силәр һәрдайим
һәртәрәптә һәр еһтияҗқа тәйяр қувәтлинисиләр,
кәңричиликтә туруп қоллириңлар һәр хил гөзәл

□ **9:2** «мән бу тоғрилиқ: Ахаядикиләр өткән жилдин бери хәйр-сәдиқә беришкә тәйяр туруватиду, дәп ... пәхирлинип махтап кәлмәктимән» — Коринт шәһири Ахая өлкисидә еди. □ **9:3 «қериндашларни әвәтиштики мәхситим...»** — «қериндашлар» йәни Титус һәм жуқурида тилға елинған икки қериндаш. □ **9:6 «очуқ қоллуқ билән териғини мол алиду»** — яки «бәрикәтләп териғини бәрикәтлинип алиду». ■ **9:6** Пәнд. 11:24; Гал. 6:7. ■ **9:7** Мис. 25:2; 35:5; Қан. 15:7; Рим. 12:8.

ишқа йетиду.□ 9 *Муқәддәс язмиларда* пүтүлгинидәк: —
«У өзиниңкини тарқатқан,
У йоқсулларға сәдиқә бәргән;
Униң һәққанийлиғи мәңгүгә туриду».□ ■
10 Әнди териғучиға териғили уруқ, йегили нан ата қилғучи силәрниң терийдиған уруқлириңларни тәминләп мол қилиду, һәққанийлиғиңларниң һосул-мевилирини көпәйтиду. □
11 Шуниң билән силәр һәр қандақ әһвалда қоли очуқ болушқа һәр тәрәптә бейитилисиләр, шуниңдәк бу иш биз арқилиқ Худаға көп тәшәккүрләрни елип бариду; □
12 чүнки бу хәйрлик хизмәтни ада қилиш пәқәт муқәддәс бәндиләрниң һаҗәтлирини қандурупла қалмай, көп кишиләрниң Худаға йәткүзгән тәшәккүрлирини ешип таштуриду. □

□ **9:8 «кәңричиликтә туруп қоллириңлар һәр хил гөзәл ишқа йетиду»** — «кәңричиликтә туруп» грек тилида «ешип ташқинлинип» дәп ипадилиниду. □ **9:9 «У өзиниңкини тарқатқан, у йоқсулларға сәдиқә бәргән; униң һәққанийлиғи мәңгүгә туриду»** — «Зәб.» 111:9. ■ **9:9** Зәб. 111:9. □ **9:10 «Әнди териғучиға териғили уруқ, йегили нан ата қилғучи силәрниң терийдиған уруқлириңларни тәминләп мол қилиду,...»** — «терийдиған уруқлириңлар» һәр хил көчмә мәнидә болуп, «һаҗәтмәнләргә техиму мәртликБилән хәйрлик қилиш пурсәтлири», «башқиларға яхшилиқ қилиш пурсәтлири» дегәндәк мәниләрни өз ичигә алиду. Буларниң «мевилири» болса, башқиларни етиқатқа кәлтүрүш, етиқатчиларни риғбәтләндүрүш қатарлиқ һәр хил есил нәтиҗиләрни көрситиду — 11-12-айәтни көрүң. □ **9:11 «Шуниң билән силәр һәр қандақ әһвалда қоли очуқ болушқа һәр тәрәптә бейитилисиләр, шуниңдәк бу иш биз арқилиқ Худаға көп тәшәккүрләрни елип бариду»** — сәдиқә Йерусалимдики етиқатчиларға тапшурулғанда, улар Худаға көп тәшәккүр билдүриду, әлвәттә, шундақла башқа җамаәтләрму у ишни аңлап шундақ қилиду. □ **9:12 «бу хәйрлик хизмәтни ада қилиш»** — «ада қилиш» мошу йәрдә грек тилида: «(каһинлар) қурбанлиқ қилғандәк ада қилиш».

13 Бу ярдәм хизмити өзлириңларниң Мәсиһниң
хуш хәвирини етирап қилишиңлардики мевә
болған итаәтмәнлигиңларға дәлил-испат болиду,
шундақла силәрниң мошу *һаҗәтмән* бәндиләргә,
шундақла барлиқ адәмләргә көрсәткән очуқ қоллуқ
сехийлиғиңлардин улар Худани улуқлайду. 14 Вә
Худаниң силәрдә ташқинлатқан әҗайип меһри-
шәпқити түпәйлидин, улар силәр үчүн дуа-тилавәт
қилғинида, улар силәргә тәлпүнүп қаттиқ сеғинип
әсләйду. □ 15 Униң тил билән ипадилигүсиз әҗайип
соғиси үчүн Худаға тәшәккүр болғай!

10

Павлусниң расуллуқ һоқуқини ақлиши

1 Амма өзүм, силәр билән биллә болғанда муамилиси
юмшақ, лекин силәрдин айрилғанда силәргә қарита
қаттиқ қоллуқ дәп қаралған мәнки Павлус Мәсиһниң
юваш-мөминлиги вә мулайимлиғи билән силәрдин
өтүнүмән,□ 2 — шуни тәләп қилимәнки, йениңларға
барғинимда, бизни «әтләр бойичә маңғанлар!»
дәп гуман билән қарайдиған бәзиләргә қарита
ойлиғинимдәк қаттиқ қоллуқ қилишқа мени мәҗбур

□ **9:14 «вә Худаниң силәрдә ташқинлатқан әҗайип меһри-шәпқити түпәйлидин, улар силәр үчүн дуа-тилавәт қилғинида, улар силәргә тәлпүнүп қаттиқ сеғинип әсләйду»** — «Рим.» 15:26-27дин көрүнидуки, Коринттики (Ахаядики) җамаәтләр Павлусниң өтүнүшлирини ахир қобул қилип чоң сәдиқә топлап, Йерусалимға әвәткән еди. □ **10:1 «Мәсиһниң юваш-мөминлиги вә мулайимлиғи билән...»** — шу дәвирдики һәрбий ишларда «мулайим-мөминлик һәм мулайимлиқ» дегәнлик «кәңчилик һәм рәһимдиллиқ» дегән башқа мәнинниму билдүриду.

қилмаңлар;□ 3 гәрчә биз инсаний әтләрдә жүрсәкму,
биз әтләр бойичә жәң қилмаймиз.□ 4 Чүнки жәң
қураллиримиз әткә тәвә қураллар әмәс, бәлки
Худа тәрипидин қорған-истиһкамларни гумран
қилиш күчигә егә қилинған қураллардур;□ ■ 5 биз
улар билән бәс-муназириләрни вә Худани тонушқа
қаршилишишқа турған һәр қандақ һакавур тосалғуни
гумран қилимиз, шундақла һәр бир ой-хиялларни
Мәсиһкә беқиндуруп итаәт қилишқа кәлтүримиз;□
6 силәр толуқ итаәт қилғандин кейин, *араңларда*
қандақ итаәтсизлик қалған болса буларни жазалашқа
тәйярмиз.□
7 Силәр пәқәт көз алдиңлардики ишларғила
қарайдикәнсиләр. Әгәр бириси өзини Мәсиһкә
тәвәмән дәп қариса, у йәнә шуниң үстигә

□ **10:2 «бизни «әтләр бойичә маңғанлар!» дәп гуман билән қарайдиған бәзиләргә карита ойлиғинимдәк қаттиқ коллуқ қилишқа мени мәҗбур қилмаңлар»** — оқурмәнләргә аян болидуки, «әтләр бойичә маңғанлар» дегән ибарә, «инсаний (Худаниңки әмәс, бәлки гунакарларниң) көз-қарашлар бойичә маңғанлар»ни билдүриду. □ **10:3 «гәрчә биз инсаний әтләрдә жүрсәкму, биз әтләр бойичә жәң қилмаймиз»** — айәттики «жәң» әң муһим жәң, йәни роһий жәңни көрситиду, әлвәттә. «Әтләр бойичә» жуқурики изаһатни көрүң. Мәнаси: «Бу дунияда яшисақму, бу дунияниң арзу-һәвәслири бойичә яшайдиғанлардәк (роһий) жәң қилмаймиз». □ **10:4 «Чүнки жәң қураллиримиз әткә тәвә қураллар әмәс, бәлки Худа тәрипидин қорған-истиһкамларни гумран қилиш күчигә егә қилинған қураллардур»** — «әткә тәвә қураллар» болса бу дунияға хас қураллар, йәни қилич, оқя қатарлиқларни көрситиду. ■ **10:4** Йәр. 1:10; әф. 6:13-18. □ **10:5 «бәс-муназириләр»** — яки «бидъәт сәпсәтилири». □ **10:6 «силәр толуқ итаәт қилғандин кейин»** — 5-айәттә ейтилғандәк, Мәсиһкә итаәт қилиш, әлвәттә. **«араңларда қандақ итаәтсизлик қалған болса буларни жазалашқа тәйярмиз»** — «жазалашқа тәйяр» тоғрилиқ 13:2-3 вә изаһатни көрүң.

ойлансунки, у Мәсиһкә тәвә болғиниға охшаш,
бизму Униңға тәвәдурмиз.□ 8 Чүнки, Рәб
тәрипидин силәрни набут қилиш үчүн әмәс,
бәлки етиқатиңларни қуруш үчүн бизгә аманәт
қилинған һоқуқимиз тоғрилиқ техиму көп
зиядәрәк махтансамму, буниңда һеч йәргә қарап
қалмаймән; 9 әнди мән пәқәт хәтләрдила силәрни
қорқатмақчи әмәсмән; 10 чүнки бәзиләр: «Униң
хәтлири дәрвәқә вәзинлик һәм күчлүк; лекин у
йетип кәлгәндә салапәтсиз, гепиниң тутами йоқ
болиду» дейишиду. 11 Әнди бундақ хиял қилғучилар
шуни билип қойсунки, биз жирақта болғинимизда
хәтләрдики сөзимиз қандақ болған болса биз йетип
барғинимизда әмәлийитимизму шундақ болиду.
12 Чүнки биз өзимизни өзини қалтис чағлайдиғанлар
билән бир қатарға қоюшқа яки улар билән
селиштурушқа петинмаймиз; шундақ кишиләр
өзлирини өзлириниң өлчими билән өлчәп,
өзлирини өзлири билән селиштуридиған болуп,
һәқиқәтән әқилсизлардиндур. ■ 13 Биз әнди
өзимизгә бекитилгән өлчәмдин һалқип махтинип
жүргинимиз йоқ. Биз бәлки һәммини өлчигүчи
Худа бизгә бекиткән хизмәт даирисидики өлчәм,
йәни силәрниң *хизмитиңларғиму* йетидиған өлчәм
билән пәхирлинимиз. □ ■ 14 Чүнки өлчими

□ **10:7 «Силәр пәқәт көз алдиңлардики ишларғила қарайдикәнсиләр»** — башқа бир хил тәржимиси: «Көз алдидики ишларға убдан қарап беқиңлар!». ■ **10:12** 2Кор. 3:1; 5:12. □ **10:13 «Биз әнди өзимизгә бекитилгән өлчәмдин һалқип махтинип жүргинимиз йоқ»** — «өзимизгә бекитилгән өлчәм» — демәк, Худа Павлус вә Барнабасқа хуш хәвәр жақалаштики һәмдә жамаәтләрни қурируштики хизмәтниң даирисини бекиткән өлчәм. **«силәрниң хизмитиңларғиму йетидиған өлчәм»** — грек тилида «силәргә йәткән өлчәм». ■ **10:13** Әф. 4:7.

силәрниң хизмитиңларға йәтмәйдиған кишиләрдәк, *хизмитиңларда болғинимизда* даиримиздин һалқип кәтмәймиз, чүнки биз Мәсиһниң хуш хәвирини йәткүзүштә *биринчи болуп* йениңларғиму кәлдуқ.
15 Биз хизмәт даиримиздин һалқип, башқиларниң синдүргән җапа-әҗирлири билән махтанғинимиз йоқ; лекин биз силәрниң иман-етиқатиңлар өскәнсери араңлардики хизмитимиз бизгә бекитилгән даиримиз ичидә техиму зиядә кеңәйтилсун дәп үмүт қилимиз; 16 шундақ болғанда, биз силәрдин техиму жирақ йәрләргә хуш хәвәрни йәткүзүп җакалайдиған болимиз; тәйярға һәйяр болуп, башқиларниң даирисидики хизмәт әҗри билән махтиниш бизгә ят. □ 17 Амма «Пәхирлинип махтиғучи болса Рәбдин пәхирлинип махтиши керәк!». □ ■ 18 Чүнки өзини тәриплигүчи әмәс, бәлки Рәб тәриплигән киши һәқиқәтән лаяқәтликтур.■

11

Өзини «расул» дәп ативалғанлардин һези болуңлар!

1 *Махтанған* бу азғинә ахмақлиғимға сәвирчан болғайсиләр! Әнди силәр маңа сәвричанлиқ қилип келиватисиләр. 2 Чүнки мән Худадин кәлгән отлуқ муһәббәт билән силәрни *аздурушлардин*

□ **10:16 «тәйярға һәйяр болуп, башқиларниң даирисидики хизмәт әҗри билән махтиниш бизгә ят»** — Коринттики җамаәт арисидики «сахта расуллар» дәл шундақ иш қиливататти, улар Павлус әҗир синдүргән Коринтлиқлардин «бизниң әҗримиз» дәп мақтанмақта еди. □ **10:17 «Пәхирлинип махтиғучи болса Рәбдин пәхирлинип махтиши керәк!»** — «Йәр.» 9:24. ■ **10:17** Йәш. 65:16; Йәр. 9:22-23; 1Кор. 1:31. ■ **10:18** Пәнд. 27:2.

һәсәт қилимән; чүнки қизни бир әргила ятлиқ
қилғандәк, мән силәрни Мәсиһкила пак қиз
сүпитидә һазир болушқа вәдиләштүргәнмән.■
3 Амма илан Һава анимизни һейлигәрлиги билән
аздурғандәк, ой-көңлүңлар Мәсиһкә бағланған
сәмимий, сап вапалиқтин езип булғиниши мүмкин
дәп әнсирәймән.■ 4 Чүнки бириси келип биз силәргә
һеч җакалап бақмиған башқа бир Әйсани җакалиса,
яки қәлбиңлардин орун бәргән Роһниң орниға башқа
бир роһқа орун бәрсәңлар вә силәр қобул қилған
хуш хәвәрдин башқа бир «хуш хәвәр»ни қобул
қилсаңлар, силәр бу ишларға әҗайип сәвир-тақәт
билән өтүверишиңлар мүмкин!□ ■
5 Һалбуки, мән өзүмни һәр қандақ ишта әшу «қалтис
улуқ расуллар»дин кам санимаймән!□ 6 Гәрчә мениң
гәп-сөзлирим аддий болсиму, билим җәһәттә мән

■ **11:2** Лав. 21:13. ■ **11:3** Яр. 3:4; Юһ. 8:44. □ **11:4** **«Чүнки бириси келип биз силәргә һеч җакалап бақмиған башқа бир Әйсани җакалиса, яки қәлбиңлардин орун бәргән Роһниң орниға башқа бир роһқа орун бәрсәңлар вә силәр қобул қилған хуш хәвәрдин башқа бир «хуш хәвәр»ни қобул қилсаңлар, силәр бу ишларға әҗайип сәвир-тақәт билән өтүверишиңлар мүмкин!»** — бу интайин тәнилик, кинайилик кинай гәп, әлвәттә. Павлус уларниң әһвалидин хелә әнсививатиду. «Силәр бу ишларға әҗайип сәвир-тақәт билән өтүверишиңлар мүмкин!» дегәнниң башқа бир хил тәрҗимиси «Силәр шуниңға сәвир-тақәт билән өтүверәмсиләркин дәймән!». ■ **11:4** Гал. 1:8. □ **11:5** **«Һалбуки, мән өзүмни һәр қандақ ишта әшу «қалтис улуқ расуллар»дин кам санимаймән!»** — «қалтис улуқ расуллар» шүбһисизки, интайин кинайилик, һәҗвий гәп. Бәзи алимлар, бу сөзләр һәқиқий улуқ расуллар (Петрус, Юһанна, Яқуп қатарлиқлар)ни көрситиду, дәп қарайду. Пикримизчә Павлус Коринттики җамаәткә өзлирини «расул» дәп тонуштурған бәзибир алдамчиларни көрситиду. Мошу кишиләр өзиниң (йәни Павлусниң) расуллуқ һоқуқини йоққа чиқармақчи. 12-33-айәтләр вә 12:11-айәт бу нуқтини испатлайду.

ундақ әмәс; биз қиливатқан һәр бир әмәллиримиздә
буни силәргә һәр җәһәттин испатлап рошән қилдуқ.□
7 Әнди мән силәрни көтирилсун дәп өзүмни төвән
тутуп, Худаниң хуш хәвирини һәқ тәләп қилмай
җакалап гуна қилдимму?□ ■ 8 Мән силәрниң
хизмитиңларда болушқа башқа җамаәтләрдин
булап-талап, уларниң ярдимини қобул қилдим.□ ■
9 Силәр билән биллә болған вақитлиримда, һаҗәтмән
болған болсамму, мән һеч кимгә еғиримни салған
әмәс (чүнки Македонийәдин кәлгән қериндашлар
мениң кәм-күтәмни толуқлап бәрди); һәр қандақ
ишта өзүмни силәргә жүк болуп қелиштин сақлап
кәлдим вә буниңдин кейинму шундақ қилимән. ■
10 Мәсиһниң һәқиқити мәндә раст болғандәк, Ахая
жутлирида һеч кимму мени мошу махтиништин

□ **11:6 «Гәрчә мениң гәп-сөзлирим аддий болсиму,..»** — мошу ибарә адәттә «нутуқ сөзләшкә тәрбийиләнмигән» кишини көрситиду. □ **11:7 «Әнди мән силәрни көтирилсун дәп өзүмни төвән тутуп, Худаниң хуш хәвирини һәқ тәләп қилмай җакалап гуна қилдимму?»** — Павлус етиқатчиларға өз еғирини салмаслиқ үчүн, өз һүниригә тайинип, турмушини қамдиған (9-айәтни көрүң). Бирақ бәзиләр (болупму «сахта расуллар») «Павлус һәқиқий расул болған болса, етиқатчиларниң иқтисадий ярдимигә таянған болатти» дәп, уни расул әмәс дәп инкар қилған еди. ■ **11:7** 1Кор. 9:12. □ **11:8 «Мән силәрниң хизмитиңларда болушқа башқа җамаәтләрдин булап-талап, уларниң ярдимини қобул қилдим»** — «...башқа җамаәтләрдин булап-талап» — бу йәнә тәнилик, кинайилик гәп, әлвәттә. Павлус Коринт шәһиридә хуш хәвәрни йәткүзгәндә башқа җамаәтләрниң көплигән иқтисадий ярдимигә муйәссәр болуп (9-айәтни көрүң), Коринтлиқларни гуман сөзлиридин хиҗаләткә қалдуруш үчүн шундақ дәйду. ■ **11:8** Рос. 20:33; 2Кор. 12:13; 1Тес. 2:9; 2Тес. 3:8. ■ **11:9** Фил. 4:15.

тосумайду! □ 11 Немә үчүн? Силәрни яхши
көрмигәнлигим үчүнму?! Худа билиду! 12 Лекин
бизгә охшаш һесаплиниш пурситини издигүчиләрниң
пурситини мәһрум қилиш үчүн, шуниңдәк улар
махтинидиған ишларда һәқиқәтән бизгә охшаш
болсун дәп, мән немә қиливатқан болсам шуни
қиливеримән. □ 13 Чүнки бундақ кишиләр сахта
расуллар, алдамчи хизмәткарлар, Мәсиһниң
расуллириниң қияпитигә киривалғанлардур. 14 Бу
иш әҗәблинәрлик әмәс, чүнки Шәйтан өзиму
нурлуқ бир пәриштиниң қияпитигә киривалиду.
15 Шуңа униң хизмәтчилириниңму өзлирини
һәққанийлиқниң хизмәтчилири қияпитигә
киргүзивелиши әҗәблинәрлик иш әмәс; лекин
уларниң ақивити өзлириниң ишлигәнлиригә лайиқ
болиду.

Һәқиқий расулларниң тартқан җапалири — «сахта расуллар» ундақ әмәс!

16 Йәнә шуни ейтимәнки, һеч ким мени ахмақ
дәп һесаплимисун; һәтта әгәр мени шундақ дәп
қарисаңларму, әнди мәндәк ахмақни сәвир қилип
қобул қилғайсиләр, шуниң билән өзүмму азғинә

□ **11:10 «һеч кимму мени мошу махтиништин тосумайду!»** — «мошу махтиниш(им)» болса, Павлус Коринтлиқлардин һеч һәқ тәләп қилмай уларға хуш хәвәр йәткүзгән еди. □ **11:12 «мән немә қиливатқан болсам шуни қиливеримән»** — демәк, Павлусниң һәқ алмай хуш хәвәрни халис йәткүзиватқанлиғи. У шундақ қиливәрсә, «сахта расуллар» өзлирини Павлус вә һәмкарлири билән селиштуралмай қалиду. Әмәлийәттә Павлусниң: «улар махтинидиған ишларда һәқиқәтән бизгә охшаш болсун» дегинидә өзиниң уларниң товва қилип, һәқиқәтән Худаниң хизмитидә болушиға һәқиқий тиләкдаш болғанлиғини ипадиләйду.

махтинивалай. □ 17 Мениң һазир буларни сөзлишим
Рәб тәрипидин әмәс, бәлки өзүмниң ахмақларчә
жүрәклик по етип махтинишим, халас. 18 Нурғун
адәмләр инсанларчә по етип махтанғандикин, мәнму
махтинип бақай. ■ 19 Чүнки өзүңлар шунчә дана
болғандин кейин, силәр ахмақларға сәвир-тақәт
қилишқа рази болисиләр! □ 20 Мәсилән бириси
силәрни қул қиливалса, бириси силәрни жутувалса,
бириси силәрдин нәп алса, бириси алдиңларда
чоңчилиқ қилса яки йүзүңларға качат салса, силәр
униңға йол қойисиләр. □ 21 Әпсус, номус қилип
ейтимәнки, биз ундақ ишларға ажизлиқ қилдуқ!
Амма улар бирәр ишта махтинишқа петинған
йәрдә (ахмақларчә сөзләватимән!) мәнму шу ишта
махтинишқа петинимән. □ ■
22 Улар ибранийларму? Мәнму шундақ. Улар

□ **11:16 «шуниң билән өзүмму азғинә махтинивалай»** — сахта расулларниң махтинишлири хелә көп еди. 18-айәтни көрүң. ■ **11:18** 2Кор. 10:13; 12:5, 6. □ **11:19 «чүнки өзүңлар шунчә дана болғандин кейин, силәр ахмақларға сәвир-тақәт қилишқа рази болисиләр!»** — бу жүмлә бәлким Павлусниң бу хетидә әң кинайилик гепи, әң күчлүк тапа-тәниси болуши мүмкин. Улар башқиларниң «ахмақлиқ»иға шунчә сәвир-тақәтлик болған йәрдә, (20-айәт) Павлусниң «пәхирлинишилири»гә сәвир-тақәтлик болуши керәкқу! □ **11:20 «мәсилән бириси силәрни қул қиливалса, бириси силәрни жутувалса, бириси силәрдин нәп алса, бириси алдиңларда чоңчилиқ қилса яки йүзүңларға качат салса, силәр униңға йол қойисиләр»** — Павлус мошу сахта расулларни, уларниң ичидики зәһәрни сөкмәкчи. □ **11:21 «Әпсус, номус қилип ейтимәнки, биз ундақ ишларға ажизлиқ қилдуқ!»** — бу йәнә тапа-тәнә, кинайилик гәп, әлвәттә. Павлус һәргиз адәмләрдин нәп елип бозәк қилмақчи болған әмәс. «Ажизлиқ» дегәнлик йәнә бәлким уларға Павлусниң улар билән биллә болған вақтидики тени ажизлиғини әслитиш үчүн ейтилиду. (12:7-10ни көрүң). ■ **11:21** Фил. 3:4.

Исраилларму? Мәнму шундақ. Улар Ибраһимниң
нәслиму? Мәнму шундақ. ■ 23 Улар Мәсиһниң
хизмәткарлириму? (мән әқилдин азғанлардәк
сөзләватимән!); мән техиму шундақ; зиядә көп
зоруқуп ишлидим, интайин көп дәрриләндим,
интайин көп қетим қамалдим, көп қетим өлүм
хәвплиригә дуч кәлдим; □ ■ 24 Йәһудийларниң «бир
кам қириқ қамча» җазасиға бәш қетим тартилдим,
□ ■ 25 үч қетим тикәнлик қамча җазасини йедим,
бир қетим чалма-кесәк қилиндим, үч қетим
кемә һадисисигә учридим, бир кечә-күндүзни
деңизда өткүздүм. □ ■ 26 Дайим сәпәрләрдә
болимән; дәрияларниң хәвплирини, қарақчиларниң
хәвплирини, жутдашлиримниң хәвплирини, ят
әлликләрниң хәвплирини, шәһәрниң хәвпини,
баяванниң хәвплирини, деңизниң хәвплирини,
сахта қериндашлар арисидики хәвплирини баштин
кәчүрдүм; 27 әмгәкләр вә җапа ишларда зоруқуп, пат-
пат түнәкләрдә, ачлиқта вә уссузлуқта, дайим роза
тутушларда, соғларда вә йелиң-яланачлиқта жүрүп
кәлдим. □ 28 Бу сирттики ишлардин башқа, ич-

■ **11:22** Рос. 22:3. □ **11:23 «улар Мәсиһниң хизмәткарлириму? (мән әқилдин азғанлардәк сөзләватимән!)»** — улар (сахта расуллар) Мәсиһниң хизмәткарлири әмәс, әлвәттә. Амма улар дайим өзлирини шундақ көрсәтмәкчи болиду. ■ **11:23** Рос. 9:16; 21:11; 1Кор. 15:10; 2Кор. 6:4. □ **11:24 «Йәһудийларниң «бир кам қириқ қамча» җазасиға бәш қетим тартилдим,...»** — демәк, оттуз тоққуз қамча җазалиниши. Тәврат, «Қан.» 25:3ни көрүң. ■ **11:24** Қан. 25:3. □ **11:25 «үч қетим тикәнлик қамча җазасини йедим»** — «тикәнлик қамча җазаси» Рим һөкүмити тәрипидин болса керәк еди. «Рос.» 16:22дә бир қетим хатириләнгән. «Мат.» 27:26дики изаһатни көрүң. ■ **11:25** Рос. 14:19; 16:22; 27:9,41. □ **11:27 «пат-пат түнәкләрдә»** — демәк «пат-пат түнәп дуа қилишларда». Башқа бир хил тәрҗимиси «уйқисизлиқларда».

бағримда барлиқ җамаәтләр үчүн һәр күни үстүмни
бесип келиватқан ғәмләрни йәватимән. □ ■ 29 һәр
ким аҗизлиса, мән аҗизлимидимму? Һәр ким езип
путлашқан болса, мән өртәнмидимму?! □ ■ 30 Әнди
әгәр махтинишим зөрүр болса, өз аҗизлиғимни
көрситидиған ишлар билән махтинимән.
31 Рәб Әйсаниң Худа-Атиси, мәңгү тәшәккүр-
мәдһийиләргә лайиқ Болғучиға аянки, мән ялған
ейтмидим.■
32 Дәмәшқ шәһиридә падиша Аретасниң қол
астидики валий мени тутуш үчүн, пүтүн Дәмәшқ
шәһирини қаттиқ тәқиб астиға алған еди. ■ 32b Лекин
мән сепилдики бир камардин севәт билән пәскә
чүшүрүлүп, униң қолидин қутулуп қачтим.□

12

Павлусқа кәлгән вәһийләр

1 *Әпсус*, махтиниверишниң зөрүрийити бар. Гәрчә
униң пайдиси болмисиму, мән Рәбдин кәлгән аламәт

□ **11:28 «бу сирттики ишлардин башқа...»** — башқа бир хил тәрҗимиси: «бу ишлардин ташқири,...». ■ **11:28** Рос. 20:18. □ **11:29 «һәр ким аҗизлиса, мән аҗизлимидимму?»** — «ким аҗизлиса» — етиқат тәрипидә аҗизлаш, демәк. «Мәнму аҗизлидим» — Павлус аҗизлиған киши үчүн дуа қилғанда кәмтәрлик билән өзини униң билән бирдәк қилип, өзини униң орниға қойғандәк болиду. Буниңға мисални Муса пәйғәмбәрниң Исраил үчүн болған дуа-тилавәтлиридин көрүң («Мис.» 32:30-32). ■ **11:29** 1Кор. 8:13. ■ **11:31** Рим. 1:9; 9:1; 2Кор. 1:23; Гал. 1:20; Фил. 1:8; 1Тес. 2:5. ■ **11:32** Рос. 9:24. □ **11:32b «Лекин мән сепилдики бир камардин севәт билән пәскә чүшүрүлүп, униң қолидин қутулуп қачтим»** — һәқиқий расуллар өмридә анчә раһәт көрмәйду; Павлус буниңдин йәнә бир мисал көрситиду.

көрүнүшләр вә вәһийләр үстидә тохтилай. 2 Мәсиһдә
болған бир адәмни тонуймән; у он төрт жил илгири
(тәндә болған һалдиму, яки тәндин ташқириму
билмәймән, Худа билиду) үчинчи қат асманға
көтирилди.□ ■ 3 Мән шундақ бир кишини билимән
(тәндә болған һалдиму, яки тәндин ташқириму
билмәймән, Худа билиду) — 4 у җәннәткә көтирилип,
шу йәрдә тил билән ипадилигили болмайдиған,
инсанларниң дейиши мәнъий қилинған әҗайип
ишларни аңлиди. 5 Шундақ бир адәм билән
махтинимән, өзүм һәққидә болса аҗизлиқмдин
башқа бирәр иш билән махтанмаймән. □ 6-7 Һәтта
махтинай десәмму ахмақ һесапланмаймән; чүнки
мән һәқиқәтни ейтқан болаттим; амма бириси
мәндә көргинидин яки мән тоғрилиқ аңлиғинидин
мени (маңа ашкариланған вәһийләрниң ғайәт зор
улуқлуғи түпәйлидин) жуқури ойлап қалмисун дәп
өзүмни махтиништин жиғдим. Мошу вәһийләрниң
зор улуқлуғи түпәйлидин көрәңләп кәтмәслигим
үчүн әтлиримгә санҗилған бир тикән, йәни мени
уруп турсун дәп Шәйтанниң бир әлчиси маңа
тәқсим қилинған; буниң мәхсити, мениң көрәңләп

□ **12:2 «Мәсиһдә болған бир адәмни тонуймән»** — бу адәм дәл Павлусниң өзи болуп, у Худа униңға бәргән вәһий вә ғайипанә аламәтләр билән махтинишни қилчә халимиған болуп, өзини төвән тутушқа тиришип, өзи тоғрилиқ «мән» демәй, «үчинчи шәхстә» сөзләйду. **«у он төрт жил илгири ... үчинчи қат асманға көтирилди»** — Тәврат-инҗил бойичә, пәқәт үч асман бар. Биринчи «һава», иккинчи «аләм бошлуғи», үчинчиси Худаниң һозуриниң өзидур. ■ **12:2** Рос. 9:3; 22:17; 1Кор. 15:8. □ **12:5 «өзүм һәққидә болса аҗизлиқмдин башқа бирәр иш билән махтанмаймән»** — «аҗизлиқмдин» грек тилида «аҗизлиқлиримдин».

кәтмәслигим үчүндур.□ 8 Буниң тоғрисида у мәндин
кәтсун дәп Рәбгә үч қетим йелиндим; 9 лекин У
маңа: «Мениң меһри-шәпқитим саңа йетәрлик;
чүнки Мениң күч-Қудритим инсанниң аҗизлиғида
толуқ әмәлгә ашурулиду» — деди. Шуңа мән
Мәсиһниң күч-қудрити вуҗудумда турсун дәп
аҗизлиқлиримдин махтинишни техиму хушлуқ
билән талливалимән; 10 шуңа мән Мәсиһ үчүн
аҗизлиқларни, һақарәтләрни, қийинчилиқларни,
зиянкәшликләрни вә азап-оқубәтләрни хурсәнлик
дәп билимән. Чүнки қачан аҗиз болсам, шу чағда
күчлүк болимән.□

Павлусниң Коринттики җамаәткә көңүл бөлүши

11 Мән *махтинип* дәрвәқә ахмақ болуп қалдим!
Лекин өзүңлар мени буниңға мәҗбур қилдиңлар.
Әмәлийәттә әслидә мән силәр тәрипиңлардин
тәриплинишим керәк болатти; чүнки һеч әрзимәс
болсамму, мән һелиқи «қалтис улуқ расуллар»дин
һеч тәрәптә һеч ишта кам әмәсмән. ■ 12 Дәрвәқә
мән араңларда болған чағда расулниң бешарәтлик
аламәтлири, һәртәрәплик чидам-сәвирчанлиқ
ичидә мөҗизилик аламәтләр, карамәтләр һәм
қудрәтлик мөҗизиләр билән әмәлдә көрситилгән.

□ **12:6-7 «мошу вәһийләрниң зор улуқлуғи түпәйлидин көрәңләп кәтмәслигим үчүн әтлиримгә санҗилған бир тикән ... маңа тәқсим қилинған»** — «тикән»ниң көчмә мәнаси бар, әлвәттә. **«... мени уруп турсун дәп Шәйтанниң бир әлчиси маңа тәқсим қилинған»** — грек тилида «Шәйтанниң бир пәриштиси». «әлчи» вә «пәриштә» дегәнләр әмәлийәттә бир гәп. □ **12:10 «Чүнки қачан аҗиз болсам, шу чағда күчлүк болимән»** — Павлус аҗиз болғинида Мәсиһкә техиму тайиниду, шуниң билән күчлүк болиду; һәммимизму шундақ болушимиз керәк. ■ **12:11** 1Кор. 15:10.

■ 13 Силәрни башқа җамаәтләрдин қайси тәрәптә
төвән орунға қойдум? — пәқәтла өзүмни силәрниң
үстүңләргә жүк қилип артип қоймиғиним биләнму?!
Мениң бу адаләтсизлигимни әпу қилғайсиләр! □ ■
14 Мана, һазир йениңларға үчинчи қетим беришқа
тәйярмән, шуниң билән силәргә һеч жүк еғиримни
салғум йоқ. Чүнки издигиним егилигиңлар әмәс,
бәлки өзүңлардур; пәрзәнтлири ата-анилар үчүн
әмәс, бәлки ата-анилар пәрзәнтлири үчүн мал-
мүлүк жиғиши керәк. □ ■ 15 Әнди җениңлар
үчүн егилигимдин хушлуқ билән сәрп қилимән
һәмдә өзүмни сәрп қилимән — гәрчә мән силәрни
қанчә сөйгәнсери мән шунчә аз сөйүлсәмму. ■
16 Әнди шундақ болғини билән, мән силәргә һеч
жүк болған әмәсмән; бирақ һелигәрлик қилип, мән
силәрни баблап қойдум! □ 17 Әҗәба, мән силәргә
әвәткән адәмләрниң бирәрси арқилиқ силәрдин нәп

■ **12:12** 1Кор. 9:2. □ **12:13 «Мениң бу адаләтсизлигимни әпу қилғайсиләр!»** — «адаләтсизлик» интайин кинайилик, һәҗвий гәп, әлвәттә — бу сөз Павлусниң улардин һеч еқтисадий ярдәм тәләп қилмай, уларға хуш хәвәрни һәқсиз йәткүзгәнлигини көрситиду. Униң жуқурида әсләткинидәк, у Коринтта хуш хәвәрниң хизмитидә болғинида, башқа җамаәтләр униңға ярдәм пулини әвитип бәрди. ■ **12:13** 1Кор. 9:12; 2Кор. 11:9. □ **12:14 «Чүнки издигиним егилигиңлар әмәс, бәлки өзүңлардур»** — «издигиним» — Инҗил, «Луқа» 19:10ни көрүң. ■ **12:14** Рос. 20:33. ■ **12:15** 2Кор. 6:12. □ **12:16 «мән силәргә һеч жүк болған әмәсмән; бирақ һелигәрлик қилип, мән силәрни баблап қойдум!»** — бизниңчә бу йәнә тапа-тәнә, интайин кинайилик гәп. Павлус Коринтлиқларни роһий җәһәттин қувәтлимәкчи болуп, өзи уларниң ейниға бармай (Коринтлиқлар бәлким униң ярдәм-хизмитини рәт қилған болатти), бәлки өзигә охшаш башқа көйүмчан қериндашларни өз орниға әвәтти (17-айәтни көрүң). Лекин башқилар мошу айәт: «бәзиләр мени һейлигәрлик қилип, ялған сөзләп, силәрдин нәп үндүрүвалиду, дейишип жүриду» дәп тәрҗимә қилиду.

алдимму?! 18 Мән Титусни силәрниң йениңларға
беришқа үндидим вә йәнә һелиқи қериндашниму
униң билән биллә әвәттим. Титусниң силәрдин
нәп елип баққан йери барму? Биз иккилән охшаш
бир роһта жүриватмамдуқ? Бизниң басқан изимиз
охшаш әмәсмикән?

19 Яки силәр әзәлдин бизни «Улар алдимизда
өзлирини ақлап келиватиду» дәп ойлаватамсиләр?
Иш ундақ әмәс. Биз пәқәт Мәсиһдә болуп Худа
алдида сөзләватимиз; қиливатқан һәммә ишлар,
и сөйүмлүклирим, силәрниң етиқатиңларни
қуруш үчүндур. □ 20 Чүнки мән йениңларға
барғинимда, силәрниң үмүт қилған йеримдин
чиқмай келишиңлардин, өзүмниңму силәрниң
үмүт қилған йериңлардин чиқмай келишимдин,
йәни араңларда ғовға-җедәл, һәсәтхорлуқ, ғәзәп-
нәпрәт, мәнмәнчилик, төһмәтхорлуқ, ғәйвәтхорлуқ,
тәкәббурлуқ вә паракәндичиликләр болармекин дәп
әнсирәймән; 21 — бу қетим силәрниң йениңларға
барғинимда, араңлардики гуна садир қилип, таки
бүгүнгә қәдәр өткүзгән напаклиқ, бузуқлуқ вә
шәһваний ишлардин техи товва қилмиған нурғун
адәмләрниң сәвәвидин Худайим мени алдиңларда
төвән қилип қоярмекин, шуларниң қилмишлири
түпәйлидин матәм тутмай туралмаймәнмекин, дәп

□ **12:19 «...силәрниң етиқатиңларни қуруш үчүндур»** — грек тилида: «...силәрни қуруш үчүндур». «Адәмни қуруш» тоғрилиқ «Римлиқларға»дики кириш сөзниму көрүң.

әнсирәймән.□

13

Ахирқи агаһландуруш вә саламлар

1 Бу йениңларға үчинчи қетим беришим болиду. «Һәр бир һөкүм икки-үч гувачиниң ағзида испатлиниши керәк».□ ■ 2-3 Мән илгири иккинчи қетим йениңларда болғинимда бурун гуна садир қилғанларға һәм қалған һәммиңларға шундақ ейтқан, һазирму силәрдин нери болсамму қайтидин алдин-ала агаһландуруп ейтимәнки (силәр Мәсиһниң мән арқилиқ сөзлигәнлигигә испат тәләп қилип келиватқиниңлар түпәйлидин), мән барғинимда һеч кимни айимаймән; дәрвәқә мән арқилиқ сөзләватқан Мәсиһ силәргә нисбәтән ажиз

□ **12:21 «Худайим мени алдиңларда төвән қилип қоярмекин...»** — «алдиңларда», башқа бир хил тәрҗимиси «силәр түпәйлидин». Бәлким иккила хил тәрҗимиси тоғридур. **«... техи товва қилмиған нурғун адәмләрниң сәвәвидин Худайим мени алдиңларда төвән қилип қоярмекин, шуларниң қилмишлири түпәйлидин матәм тутмай туралмайманмекин, дәп әнсирәймән»** — Павлус, Коринтлиқларниң техи қәтъийлик билән товва қилип бақмиған гуналири түпәйлидин йәнә хиҗил болуп қалимән, дәп әнсирәйду. □ **13:1 «Һәр бир һөкүм икки-үч гувачиниң ағзида испатлиниши керәк»** — бу Тәвратниң сөзи, шундақла Тәвраттики вә Инҗилдики муһим бир принсиптур. «Чөл.» 19:15, «Мат.» 18:16, «1Тим.» 5:19ни көрүң. ■ **13:1** Чөл. 35:30; Қан. 17:6; 19:5; Мат. 18:16; Юһ. 8:17; Ибр. 10:28.

әмәс, бәлки алдиңларда интайин қудрәтликтур;□ 4 У
дәрвәқә ажизлиқта крестләнгән болсиму, лекин
Худаниң қудрити билән йәнила һаят. Бизму
Униңда ажиз болсақму, Худаниң силәргә қаратқан
қудрити билән, Униңға бағлинип һаят яшаймиз.□
5 Әнди өзүңларни етиқатта барму-йоқ дәп тәкшүрүп
көрүңлар; өзүңларни синап беқиңлар! Силәр Әйса
Мәсиһниң өзүңларда болғанлиғини (синақтин
шаллинип қалмисаңлар!) билип йәтмәмсиләр?■
6 Әнди силәрниң бизниң синақтин шаллинип
қалмиғанлиғимизни билип қелишиңларни үмүт
қилимән.

7 Силәрниң һеч қандақ рәзиллик қилмаслиғиңлар
үчүн Худаға дуа қилимиз; бу, бизниң синақтин
өтти дәп қарилишимиз үчүн әмәс — һәтта синақтин
өтмиди, дәп қаралсақму, мәйли — муһими силәрниң

□ **13:2-3 «һазирму силәрдин нери болсамму қайтидин алдин-ала агаһландуруп ейтимәнки... мән барғинимда һеч кимни айимаймән»** — «һеч кимни айимаймән»: Павлус «1Кор.» 5-бапта, еғир гуна садир қилған бир киши үстидин «әтлири һалак қилинсун, шундақ болғанда роһи Рәб Әйсаниң күнидә қутқузулар, дәп Шәйтанға тапшурулсун» дегән һөкүмни чиқарған. Павлус мошу йәрдә көздә тутқини, гунаға патқан кишиләр охшаш һөкүмгә учриши мүмкин, демәкчи. □ **13:4 «Бизму Униңда ажиз болсақму...»** — бу әҗайип ибарә тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. **«...бизму Униңда ажиз болсақму, Худаниң силәргә қаратқан қудрити билән, Униңға бағлинип һаят яшаймиз»** — демәк, расуллар сирттин қариғанда ажиз көрүнсиму (вә бәлким өзлирини ажиз һес қилған болсиму) у Худаниң Коринтлиқлар арисида Өз қудритини көрситидиғанлиғиға ишиниду, шуниңға ишәши камил болуп, «Биз шу қудрәт билән хизмитиңларда күчлүк болимиз» дегәндәк болиду. ■ **13:5** 1Кор. 11:28.

дурус болғанни қилишиңлар.□ 8 Чүнки биз
һәқиқәткә қарши һеч иш қилалмаймиз; немила
қилсақ у бәрибир һәқиқәтни аян қилиду, халас.□
9 Чүнки биз аҗиз болсақму, силәрниң күчлүк
болғиниңлардин шатлинимиз. Шуниңдәк биз
йәнә шуниңға дуа қилимизки, силәр камаләткә
йәткүзүлгәйсиләр. □ 10 Силәрниң йениңларға
барғинимда Рәб маңа ғулитиш үчүн әмәс, бәлки
етиқатни қуруш үчүн аманәт қилған һоқуқимни
ишлитип силәргә қаттиқ қоллуқни көрсәтмәслигим
үчүн, мән силәрдин жирақта болғинимда
мошуларни яздим.■

11 Әң ахирда, қериндашлар, шатлиниңлар;
камаләткә йәткүзүлүңлар, риғбәт-тәсәллидә
күчәйтилиңлар; бир ой, бир пикирдә болуңлар;
енақ-хатирҗәмликтә өтүңлар; вә меһир-муһәббәт
вә енақ-хатирҗәмликниң Егиси Худа силәр билән

□ **13:7 «бу, бизниң синақтин өтти дәп қарилишимиз үчүн әмәс — һәтта синақтин өтмиди, дәп қаралсақму, мәйли — муһими силәрниң дурус болғанни қилишиңлар»** — демәк, Коринтлиқлар рәзилликтин товва қилған болса, Павлус вә һәмкарлириниң хизмити үнүмлүк, мевилик вә шәрәплик көрүнүши мүмкин — лекин Павлусқа нисбәтән, муһими Коринтлиқларниң өзлириниң роһий әһвалидур. Бу наһайити улуқ сөз тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. □ **13:8 «Чүнки биз һәқиқәткә қарши һеч иш қилалмаймиз; немила қилсақ у бәрибир һәқиқәтни аян қилиду, халас»** — бу интайин әһмийәтлик айәт тоғрилиқ «қошумчә сөз»имизни көрүң. Башқа бир хил тәрҗимиси: «Биз һәқиқәткә зит ишларни қилмастин, һәқиқәт бойичә иш қилишимиз керәк». □ **13:9 «Чүнки биз аҗиз болсақму, силәрниң күчлүк болғиниңлардин шатлинимиз»** — «күчлүк» вә «аҗиз» роһий тәрәптә ейтилған, әлвәттә. ■ **13:10** 2Кор. 10:8.

биллә болиду. □ ■ 12 Бир-бириңлар билән пак
сөйүшләр билән саламлишиңлар. ■ 12b Барлиқ
муқәддәс бәндиләрдин силәргә салам. 13 Рәббимиз
Әйса Мәсиһниң шапаити, Худаниң меһир-муһәббити
вә Муқәддәс Роһниң һәмраһ-һәмдәмлиги силәргә яр
болғай!

□ **13:11 «риғбәт-тәсәллидә күчәйтилиңлар»** — мошу ибарә грек тилида бир сөз биләнла ипадилиниду. **«меһир-муһәббәт вә енақ-хатирҗәмликниң Егиси Худа»** — грек тилида: «меһир-муһәббәтниң һәм енақ-хатирҗәмликниң Худаси» — демәк, У меһир-муһәббәт, хатирҗәмлик бәргүчи һәм Өзи һәрдайим меһир-муһәббәттә вә енақ-хатирҗәмликтә турғучи Худадур. ■ **13:11** Рим. 12:16,18; 15:5; 1Кор. 1:10; Фил. 2:2; Ибр. 12:14; 1Пет. 3:8 ■ **13:12** Рим. 16:16; 1Кор. 16:20; 1Тес. 5:26; 1Пет. 5:14.

Муқеддес Калам (кирил йезиқ)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in Cyrillic script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5